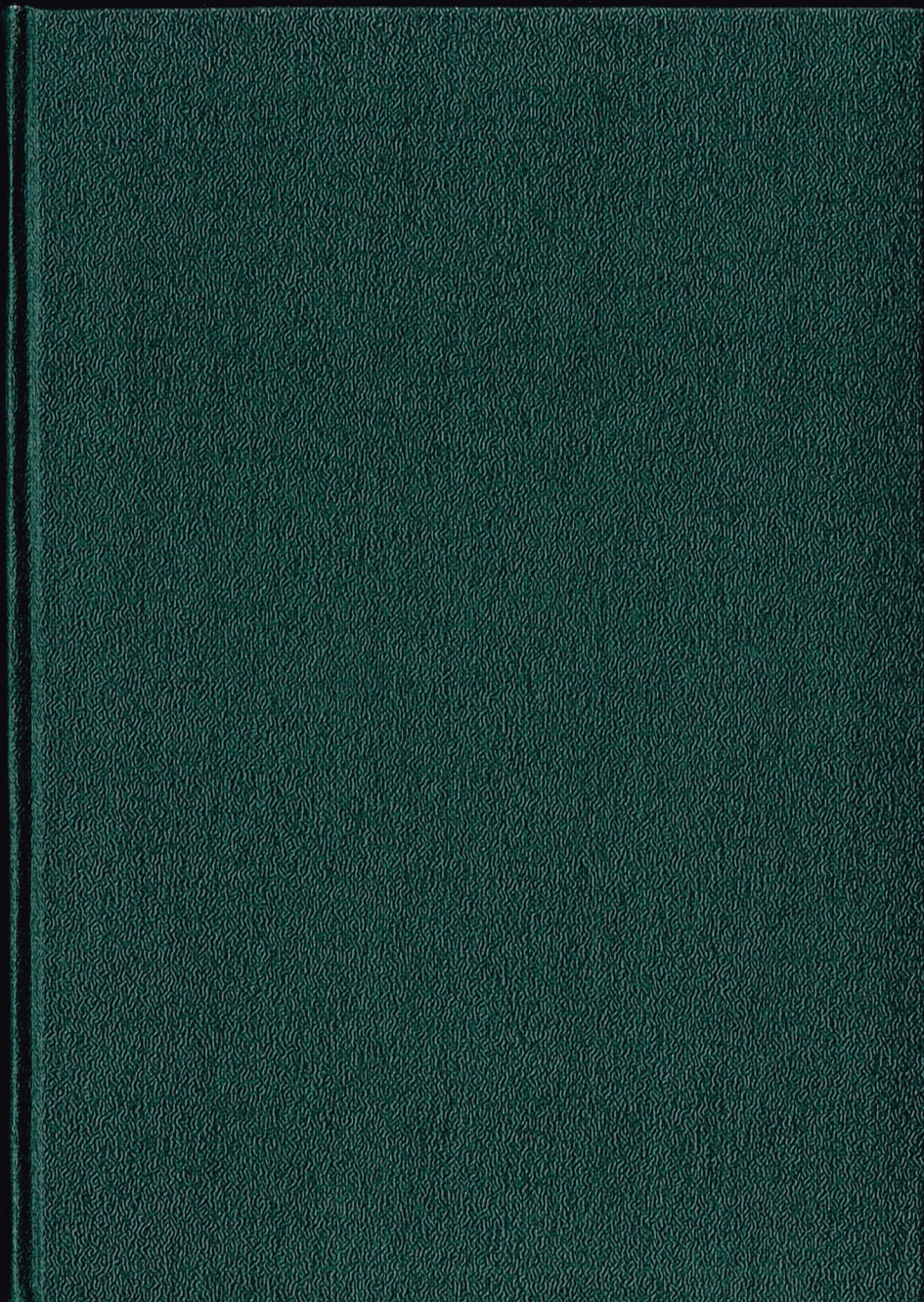

Väinö Lehtonen

DoX

Kertomus muinaisesta Meksikosta

DOX

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1971 painoksesta.
Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut
jäää alkuperäisestä poikkeavia kohtia.

Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.

(Ks. *J. R. Hannula, Kristosofian Polulla II, s. 304.*)

Lahdessa tammikuussa 2016

Jaakko Kesävuori

DOX

KERTOMUS
MUINAISESTA
MEKSIKOSTA

KIRJOITTANUT
VÄINÖ LEHTONEN

KRISTOSOFINEN KIRJALLISUUSSEURA r.y. TAMPEREELLA 1971

Tampere 1971 — Tammer-Paino Oy

SULKAVUORI

Hän oli vanha intiaaniukko, ikivanhan mayakansan (majakansan) sukujuurta. Vaikka hänen hartioitaan painoi yhdeksänkymmentä auringonkierrosta, niin askeleensa oli kepeä ja mieli kirkas. Muisti hänellä oli erikoinen ja erikoinen myös hänen kertojalahjansa. Useimmiten hän kertoi – se olikin hänen suurin mielenkiintonsa – vanhasta isoisästään, jonka polvella hän oli lapsena istuessaan kuunnellut isoisän viisaita opetuksia. Isoisä oli kuuluisa tietäjä, kansansa valittu sielu, joka kätki muistinsa kome-roihin tietoja, jotka kulkivat isältä pojalle suusta korvaan, ties kuin monen sukupolven ajan. Hän omasi majojen taitoja. Hän oli suurten aarniometsien salaisissa kätköissä saanut maistaa kuolemattomuuden salaisuutta, oppinut lahjakkaan majakansan korkeaa sivistystä, tutkinut tähtien liikkeitä ja laske-nut niiden keskinäisiä suhteita. Taivaan tähdistä isoisä oli lukenut kansojen kohtaloista ja kuvannut niitten tulevia vaiheita. – Hänkin – isoisä – eli perin vanhaksi. Sanottiin hänen lähestyneen sataa auringonkierrosta silloin kun piti polvellaan pojan-poikaansa, tämän tarinan kertojaa. Mutta hyvän muistinsa ja syvällisten tietojensa ansiosta isoisä ky-

keni kertomaan seikoista, joita nykyajan ihmiset kummastelevat. Hän kertoi Chichen Itzan ja Uxmalin valtavista pyramiideista, joista Itzan pyramiidi ylittää koossaan ja mahtavuudessaan Egyptissä olevan Keopsin pyramiidin. Hän tiesi, että pyramiidiin uumenissa koettiin elämän syvimät salaisuudet. Hän kertoi majojen Vapahtajasta, Quetzalcoatlista, majauskonnon perustajasta, josta myöhemmät azteekit tekivät jumalan ja vielä myöhemmät toltec-intiaanit Itzamna-jumalan. Hän kertoi Suuresta Hengestä, josta ihminenkin on lähtöisin ja josta maailma ja avaruuden salaperäiset vaeltajat ovat sinkoutuneet. Ja pojanpoika, kertojamme, jaksoi kuunnella. Hänessäkin lienee ollut tietäjähengi, joka useassa ruumistuksessa oli kokenut majojen kohtaloita, istunut viisaitten kanssa viileissä lehdissä, paastonnut salaperäisten luolien hiljaisuudessa ja täysikuun valoisina öinä saanut kokea Suuren Hengen ja Quetzalcoatlin läsnäoloa. Tietäjähengen voimasta hän painoi muistiinsa jokaisen isoisänsä sanan ja vavistuksella kuunteli kertomusta, että maa avaa suunsa ja syöksee tulivyörynsä kohti korkeuksia silloin, kun ihmisten pahuus saattaa Maan ahdinkoon. Erikoisesti hän painoi muistiinsa sen, että majojen mahtava ja korkea sivistys kukoisti jo silloin, kun juutalais-kristittyjen tarujen mukaan maailma luotiin. Kertomuksensa lomassa isoisä muistutti tavantakaa: paina tämä muistiisi, jotta voit kertoa pojalle tai pojanpojalle tai sille ihmiselle, jonka katsot arvokkaaksi. – Asia on niin, sa-

noi isoisä, että samat seikat, jotka loivat majojen korkean sivistyksen, koskevat kaikkia kansoja. Majojen sivistys oli henkistä. Maja-kulttuuri saavutti suuruutensa siksi, että se vaali ja piti pyhänä uskontoa, jonka Quetzalcoatl oli sille antanut. Hänen opetustensa mukaisesti kasvatettiin kansan johtajia, sillä johtajaksi ei kyennyt kuka tahansa. Kansan johtajien tuli omakohtaisesti kokea ja tietää, että näkyväisen maailman takana ja sisällä on näkymätön maailma ja että todellinen kansan johtaja on majojen henki, haltia, joka tietää, mikä on kansan tehtävä. Kansan johtajien oli omakohtaisesti puhuteltava majojen haltiaa ja jotta he siihen kykenivät, oli heidän voitettava kuolema. Se tie oli vaikea, mutta ei mahdoton kulkea. Sen tien kulkijoita oli ja siksi majakan-salla oli oikeita johtajia. Siksi myös sivistys kukoisti ja kasvatti kauniita hedelmiä. Sama sääntö pätee ohjeeksi kaikille kansoille . . .

Näin kertoi vanha intiaaniukko, joka oli majakan-san sukujuurta:

Doxin koti oli meren rannalla, suuren kallion kuppeessa. Se oli tehty poltetuista savitiileistä ja sen yksi seinä nojasi kallioon. Kallioseinä oli vuorattu kaislamatolla ja sen vieressä sijaitsivat vuoteet, sillä kallioseinä pysyi viileänä, vaikka aurinko paahtoikin muut seinät kuumiksi. Dox vaati itselleen oman vuoteensa, sillä hän oli herkkäuninen ja öiset äänet

pitivät häntä usein hereillä. Vaikka hän elikin vielä lapsuuden unikuivissa, niin häntä vaivasi kummallinen pulma. Aina kun Kuu oli tulossa pyöräksi, Doxin uni pakeni. Käänneltyään vuoteessa aikansa hän meni kuutamoon. Miten juhlallista silloin olikaan! Suuri pyöreä Kuu oli kuin ovi jonnekin äärettömän pyhään paikkaan, jossa Suuri Henki asusti. Siellä kaukana, Kuun takana, jossakin suuressa äärettömyydessä oli Suuri Henki omassa valtakunnassaan. Käsittämätön kaipaus veti sinne Doxia. Kauan hän istui sellaisina öinä ja antoi ajatuksensa lentää valtoimenaan, kunnes uni ajoi hänet takaisin vuoteeseen.

Dox oli Suuren Kotkan, viisaan päällikön ainoa poika. Mutta sitä hän ei tullut koskaan ajatelleeksi. Hän oli syntynyt valmiiseen maailmaan, jossa kaikki oli salaperäistä ja ihmeellistä. Jokainen kivenkolo kätki jonkin salaisuuden, jota oli tutkittava. Toisinaan hän leikki kylän toisten lasten kanssa, mutta parhain hänen leikkitovereistaan oli nuori apinalapsi. Se eleli tavallisesti läheisissä puissa eikä koskaan tullut lähelle kutsumatta. Se vain ilmaisi leikkihaluaan heittelemällä oksilla ja puolikypsillä hedelmillä. Sen heittotaito oli varma ja osuva. Dox heitelti takaisin ja niin jatkui leikki. Mutta kun Dox teki kädellään tutun kutsuvan eleen, niin apinalapsi oli ketterästi Doxin olkapäällä. Sen tavallisimpia puuhia oli jakaa Doxin hiuksia ja etsiä muka syöpäläisiä, joita se oli syövinään. Siihen puuhaan se ei väsynyt. Apinalapsen mielestä se oli suurin rakkau-

den osoitus. Ja Dox antoi sen puuhata, jotta ystävyys säilyisi.

Doxin kotiranta oli hiekkainen ja koti oli rakennettu niin kauaksi rannasta, ettei meren nousu sinne ulottunut. Taaempänä ranta oli kallioinen, jyrkkä ja korkea, mutta oikealla ulottui mereen pitkä niemke, Lintuniemi. Sen uloimmasta päästä näkyi sekä koti että niemekkeen vastaisella puolella oleva jyrkkä rannikko, joka Doxin mielestä oli melkoisen kaukana. Dox istui usein kauniina aurinkoisena päivänä niemen kärjessä katsellen lahden takana olevaa kallioista rantaa, jossa oli paljon ihmeellisyyksiä. Siellä oli mm. merkillinen vuori, jonka Dox nimitti Sulkavuoreksi, koska kukaan ei sanonut sen nimeä. Vuori muistuttu ihmisen päätä. Sillä oli pitkä tukka, kaksi silmää ja ylähuuli; alahuulta ei näkynyt, sillä se oli nähtävästi meren alla. Kun meri oli alhaalla, niin ylähuuli oli niin korkealla veden pinnasta, että – Doxin arvelun mukaan – sen alta olisi voinut soutaa kaislaveneellä. Mutta koskaan hän ei nähnyt kenenkään kalastajan lähestyvän vuorta, saatikka melovan ylähuulen alle. Tämä lisäsi Doxin kiinnostusta. Kerran hän kysyikin eräältä kalastajalta, oliko hän melonut tuon ylähuulen alle, mutta kalastaja näytti kauhistuneelta ja sanoi: ”Etkö sinä, Suuren Kotkan poika tiedä, ettei sinne saa meloa”. Silloin Dox aivan kuin heräsi. Hän sai miettimisen aihetta. Hän ei ollut koskaan ajatellut isänsä ja itsensä asemaa. Mitä merkitsi, että hän oli Suuren Kotkan poika ja että hänen isänsä oli ihmis-

ten kunnioittama? Kyllä hän oli nähnyt, että isän luona kävi usein vieraita miehiä ja että isä oli aina vieraan kanssa mennyt tuonne pieneen tiilimajaan, joka oli tuolla ylempänä kalliolla, mutta sellaistaahan oli tapahtunut niin kauan kuin hän muisti. Se kuului luonnolliseen elämään, siinä ei ollut ihmettelemisen aihetta. Mutta nyt! Miksi vieraat ihmiset käyvät isän luona? Onko isä viisaampi muita? Kyselevätkö he neuvoja? Mutta isä on isä. Mitä merkitystä on sillä, että minä olen Suuren Kotkan poika?

Lintuniemen kärjessä oli suuri kivi, jolla Doxin oli tapana istuskella ja miettiä Sulkavuoren salaisuuksia. Hän oli nimittänyt kiven pyhäksi kiveksi, vaikkei ollut siitä maininnut kylän toisille lapsille. Erään kerran, kun lapset jälleen leikkivät niemen kärjessä ja joku pojista kiipesi kivelle, Dox sanoi: "Se on pyhä kivi, ei sinne saa nousta". Poika totteli ja katsoi Doxiin kunnioittavan ihmetellen. Silloin Dox taas jotenkin heräsi eikä voinut olla kysymättä: "Miksi sinä tottelit?" Pojan vastaus ällistytti Doxia: "Sinähän olet Suuren Kotkan poika ja Suuri Kotka on viisas". Dox joutui mietteisiinsä ja päätti kysyä isältä, mitä merkitsee, että hän, Dox, on Suuren Kotkan poika. Kotiin mentyään hän teki isälleen tuon kysymyksen ja Suuren Kotkan vastaus oli yllyttävä:

– Koska kysyt, niin minä vastaan. Toivon sinusta viisasta miestä, viisampaa kuin itse olen. Minua sanotaan viisaaksi, mutta minä tiedän, että vain Quetzalcoatl on viisas. Kun sinä kasvat ja opit

arvostelemaan omaa viisauttasi ja ymmärrät, ettei isäsi Suuri Kotka ole viisas, etkä sinä itse ole viisas, vaan ainoastaan Quetzalcoatl on viisas, niin silloin sinussa, poikani, alkaa viisaus itää.

Dox ei kysynyt enempää. Hän meni ulos ja kiipesi kotinsa takaa kohoavalle kukkulalle. Miettiesään isänsä vastausta hän näki, että kukkulan takana laaksossa olevasta kylästä juoksi hänen kotiaan kohti nuori tyttö. Tyttö juoksi ja käveli vuoroin. Tummanruskea kiiltävä tukka hulmusi tuulessa. Tie johti suuren kallionhalkeaman kautta, joten tyttö oli tovin piilossa Doxin katseelta. Viimein tyttö tuli näkyviin ja Dox tunsi hänet Diniaksi. Dinia tuli juosten Doxin luo ja sanoi läähättäen:

- Isä ja äiti puhuivat eilen illalla sinusta, kun he luulivat minun nukkuvan. He sanoivat, että sinä ehkä joudut johonkin luolaan, että sinusta toivotaan jotakin suurta. En ymmärtänyt, mitä he tarkoittivat, mutta jos sinä joudut jonnekin luolaan, niin en silloin voi tulla sinun vaimoksesi.

- Enkä minä sinun mieheksesi. Kuule Dinia: sinä olet hupakko. Nyt mennään minun kotiini, äiti odottaa ruualle. Saat zapote-hedelmiä ja hunajaa, ja pähkinämurskaa. Saat soittaa minun puhaltimelani. Tule!

RUMPUROTKO

Meri oli Doxin maailmaa, sillä hän oli syntynyt meren rannalla. Meressä oli jotakin äärettömän juh-
lallista, varsinkin aurinkoisena aamuna, kun Aurinko
nousi merestä kuin suunnaton kirkas kupla ja sen
valo hulmahti yli maan tehden yhdessä hetkessä
yöstä päivän. – On tämä maailma ihmeitä täynnä.
Onkohan Aurinko Kuun takana? Jos on, niin Suuri
Henki asuu Auringossa. Miksi Aurinko näkyy vain
päivällä ja Kuu yöllä? Nouseeko Aurinko todella-
kin merestä? Luulisi että Aurinko on hyvin kuuma,
pitäisihän meren silloin kiehua, kun Aurinko on
meressä. Vai jospa se kiehuukin. Ehkä sumu syn-
tyykin meren kiehumisesta? Isän täytyy tietää,
otan joskus isän puhuteltavakseni.

Ikioma sulkapähine oli Doxin ylpeys. Hän oli
itse koonnut erikokoisia sulkia ja yhdessä äidin
kanssa he tekivät pähineen. Äiti tosin sanoi sitä
Doxin tekemäksi ja täytyihän siihen uskoa, ettei
pahoittanut äidin mieltä. Mutta Dox tiesi, että pää-
hine tehtiin isän pähineen mallin mukaan eikä hä-
nellä ollut siihen juuri muuta osuutta kuin sulkien
etsiminen. Isot sulat asetettiin taakse suureksi röy-
helöksi ja pienemmät sulat eteen. Se oli mahtava

laite ja Dox sanoi, ettei hän pane sitä päähänsä muulloin kuin juhla-aikoina. Päähineellä oli oma pyhä paikkansa eräässä majan nurkassa ja Dox teki sellaisenkin havainnon, että isä usein katsoi päähinettä ja tuli miettivän näköiseksi. Mitä hän mahtoi miettiä? Olihan hänellä paljon komeampi päähine, ei hän ainakaan mielinyt Doxin paljon pienempää päähinettä. Tuntui toisinaan kuin isä odottaisi, että hän, Dox, kysyisi jotakin. Ja kun hän kerran kysyi äidiltään, miksi isä niin usein katselee mietteissään sulkapäähinettä, niin äiti vastasi kummallisesti.

– Majojen perinne vaatii, ettei viisautta jaeta muille kuin niille, jotka kysyvät. Kun joku herää kysymään, niin hänelle vastataan.

Äidin vastaus oli uteliaisuutta ja toivoa herättävää. Siinä oli lupaus ja kannustin. – Herää kysymään! Olenkohan minä vielä unessa? Tosiaan. Olenhan jo kahdesti tuntenut kuin olisin jotenkin heräämässä. Nyt on kuin olisi juhla tulossa . . .

Dox asetti sulkapäähineen päähänsä ja asteli arvokkaasti Lintuniemeen. Sivumennen hän vilkaisi taakseen ja näki äidin katselevan hänen peräänsä. Äidin silmissä oli uteliaisuutta. Dox nousi nimittämälleen pyhälle kivelle. Onneksi ei Lintuniemessä ollut toisia lapsia. – Miten minun pitäisi herätä, mietti Dox – herätä kysymään? Olen jo päättänyt ottaa isän puhuteltavakseni, mutta se on jäänyt tekemättä.

Silloin kuului lahden takaa Sulkavuoren oikealta puolelta kummaa jyminä. Olihan sitä sieltä ennen-

kin kuulunut, joskus, mutta se ei ollut ennen herättänyt kiinnostusta. Mutta nyt se herätti. Se oli suuren rummun jyminää. Pum pum pum. Tuntui kuin maailma olisi hajonnut. Rummutukseen liittyi heikompa rummutusta ja joskus monta rumpua tuntui jymisevän samanaikaisesti. Mitähän siellä tapahtuu? Joku oli kerran nimittänyt tuota Sulkavuoren sivua Rumpurotkoksi, ja nyt Dox muisti, että aina kun hän oli kuullut Rumpurotkosta jyminää, niin isä oli ollut kotoa poissa. Mutta nyt hän oli kotona. Samalla Dox muisti, että rummutus oli ennen kuulunut myöhään illalla täyden kuun aikana, mutta nyt hän oli päivä.

Näissä mietteissään Dox istui, kun hän havahtui raskaisiin askelten ääniin. Suuri Kotka tuli Lintuniemeen. – Nyt kyselen, päätti Dox.

– Mitä mietit, poikani? kysyi Suuri Kotka.

– Sano isä, mitä tuolla Rumpurotkossa rummutetaan?

– Siellä harjoitellaan rummutusta, vastasi isä.

– Olen kuullut ennenkin sieltä rummutusta, mutta se on kuulunut illalla, kun Kuu on ollut pyöreänä.

– Oletko heräämässä kysymään, sanoi isä. – Majojen perinteellinen sääntö on, ettei tietoja jaeta muille kuin niille, jotka jaksavat ja osaavat kysyä. Oletko miettinyt näitä asioita?

– Olen usein. Olen monesti istunut tällä pyhällä kivellä ja miettinyt.

– Pyhällä kivellä? Sinäkö olet antanut sille kivelle sellaisen nimen?

– Minä. Olen jo kauan pitänyt tätä kiveä pyhänä siksi, että olen tässä usein istunut ja miettinyt. Kerro Isä minulle jotakin Suuresta Hengestä, Kuusta ja Auringosta, merestä ja meistä ihmisistä. Ja Quetzalcoatlista.

– Kyllä kerron sinulle paljonkin, jos haluat, mutta olet vielä kovin nuori. Kuitenkin luulen, että olet heräämässä lapsuuden unesta, koska osaat kysellä noin vakavia asioita. Jospa kerron jotakin Quetzalcoatlista.

– Kerro siitä. Äiti sanoi, että Quetzalcoatl antoi meille uskonnon, että hän oli äärettömän viisas.

– Se on totta. Quetzalcoatl oli uskontomme julistaja. Hän syntyi neitsyt Chimalmasta, sillä Chimalma oli hengestä raskaana.

– Eikö Chimalmalla ollut miestä?

– Oli tietenkin. Jokaisen ihmisen ruumis on luotu ja syntynyt samalla tavalla, Quetzalcoatlinkin ruumis. Hän oli Chimalman ja hänen miehensä poika. Mutta Chimalma ei olisi voinut synnyttää Quetzalcoatlia, ellei Suuri Henki olisi ollut hänessä. Hän olisi muussa tapauksessa synnyttänyt jonkun tavallisen pojan, sellaisen kuin sinä ja minä. Chimalma oli miehelle mennessään neitsyt.

– Minä olen tavallinen poika, mutta kylän toiset lapset pitävät sinua viisaana miehenä ja kunnioittavat minuakin sinun takiasi, ja se kiusaa minua.

– Älä heistä välitä. Ihmiset arvostavat toisiaan ulkonaisten seikkojen vuoksi. Vain Suuri Henki on kaiken arvostuksen yläpuolella ja ihmisistä viisain ja täydellisin oli Quetzalcoatl. Hänessä Suuri Henki hallitsi ja siksi hän voitti kuoleman. Näistä asioista saat myöhemmin kuulla lisää.

– Minä tiedän mitä puhut. Olen kokenut Suuren Hengen itsessäni.

– Sitä olen aavistanut. Kerrohan siitä vähän lisää, olen todellakin odottanut sinusta enemmän kuin muista pojista.

– Kun katselen Kuuta yöllä ja Auringon nousua aamulla, niin silloin tiedän, en osaa sitä paremmin selittää. Suuri Henki puhuu minulle ja minä tiedän, etten saa sitä kertoa toisille. Sen saan sanoa Suuren Hengen puheesta, että kaikki viisaus on myös minua varten. Henki sanoi niin silloin, kun olin aivan nääntymäisilläni siihen tuskaan, kun en tiedä miksi olen olemassa.

Oli myrskyisä yö. Dox heräsi siihen, kun sade pieksi ja tuuli ulisi. Vesi valui virtanaan ja maa vapisi jylinästä. Dox katsoi ulos ja näki, että koko ilma leiskui tulimerenä ja meri meurusi ja huokaili. Isän ja äidin tasainen hengitys tuntui rauhoittavalta ja niin myös Dox tunsu turvallisemmaksi mennä vuoteeseen. Mutta toisinaan tuntui, että kallio, joka oli hänen selkensä takana, repeisi luonnon armottomasta käsittelystä.

Sade taukosi aamuksi ja Dox kiiruhti tutulle ja korkealle rantakalliolle katselemaan merenkäyntiä, sillä meri oli edelleen levoton. Oli juhmallista katseltavaa, kun mahtavat aallot pauskautuivat kalliota vasten, nousivat korkealle ylös ilmaan ja suurena kaarena pauskautuivat takaisin mereen. – Onko meri vihainen silloin, kun se noin meuruua? Ja kenelle se on vihainen? Äiti sanoi kerran, että luonto vihasuu ihmisten pahuuteen. Äiti puhuu usein käsittämättömiä, mutta kuitenkin niin luonnollisia asioita. Niitä ymmärtää aina – jotenkin. Kun Dox palasi äidin luo, sanoi äiti:

– Apinatoverisi on kaivannut sinua, kutsu hänet leikkimään.

– Mistä tiedät sen kaivanneen?

– Näkeehän sen eleistä, se hyppelee puusta puuhun ja seurailee sinua. Sen on ikävä. Kun se saa kyniä hiuksiasi, niin se osoittaa sinulle suurinta ystävyyttään minkä se osaa. Vaikkei se löydäkään sinun päästäsi syöpäläisiä, niin se uskottelee itselleen ja sinulle, että niitä on, ja on niitä syövinään. Se uskoo niin tehden helpoittavansa sinun kärsimyksiäsi. Eikö sellainen olekin kauneinta ystävyyttä.

Silloin Dox ymmärsi, että eläimetkin rakastavat. Hän kutsui apinan luokseen, hyväili sitä ryhtyen vuorostaan kynimään apinan turkkia. Silloin apinakin tiesi saavansa vastarakkautta. Se loi Doxiin kiihollisen silmäyksen.

YÖLLINEN SEIKKAILU

Jälleen oli Kuu pyöreänä ja Doxin mieli oli levoton.

– Äiti, kuinka vanha minä olen?

– Kaksitoista auringonkierrosta, vastasi äiti. – Isä sanoi, että sinä olet tehnyt hänelle kysymyksiä, taitaa lapsuutesi jo jäädä taaksepäin.

– Isä vastasi muutamiin kysymyksiini ja sanoi vastaisuudessa puhuvansa enemmän. Minne isä lähtee toisinaan yöllä?

– Sitä en voi sanoa. Kun aikasi tulee, niin saat tietää senkin. Isäsi toivoo sinusta työnsä jatkajaa.

Siihen Dox sai tyytyä, mutta se lisäsi vain hänen tuskallista uteliaisuuttaan.

Dox valvoi kuten tavallisesti täyden kuun aikana. Hän oli nukkuvinaan, ettei herättäisi huomiota. Silloin isä nousi vuoteeltaan, pukeutui lannevaatteen, otti kätköstään valkoisen mytyn, painoi sulkapähineen päähänsä ja meni ulos. Kaiken tämän Dox oli nähnyt tapahtuneen jo ennenkin, mutta nyt hänen mielenkiintonsa oli ylimmillään. Hän katseli isän puuhia toisella silmällään ja kuunteli äidin tassaista, unista hengitystä.

Doxin ensimmäinen ajatus isän lähdettyä oli, että hän hiipii perässä ja seuraa, minne isä menee.

Mutta se "jokin", jota Dox oli tottunut sanomaan Suuren Hengen kuiskeeksi, varoitti menemästä ja Dox totteli. Sen sijaan hän käveli Lintuniemeen – keskellä yötä. Tilanne oli hieman juhlallisen kaamea, sillä pyöreä Kuu loi kaikkeen aavemaisen valonsa. Mutta Doxin matka ei ollut ensimmäinen, hän oli muutaman kerran ennenkin käynyt yöllä Lintuniemessä. Nytkin hän meni pyhälle kivelleen ja katseli sekä meren tyyntä pintaa että Sulkavuoren "päättä". Näin täyden kuun kelmeässä valossa se näytti toisenlaiselta kuin päivällä, mutta "ylähuuli" näkyi nytkin aivan selvästi; "tukka" ja "silmät" vain olivat himmeät.

Dox istui kivellään kauan. Vilunväreitäkin alkoi jo tuntua. Mutta silloin tapahtui kummaa. Sulkavuoren Rumpurotkonpuoleisella sivustalla alkoi olla liikettä. Näytti siltä, että joukko valkoisiin pukeutuneita ihmisiä laskeutui alas vuoren rinnettä melkein merenrantaan asti. Kulkue näytti menevän vuoren sisään. Siinä oli ihmisiä paljon, – vai haamujako? Doxia puistatti. Silloin hän kuuli kumeita rummunlyöntejä: pum pum pum ja muitakin ääniä, jotka heikosti kantautuivat Lintuniemeen. Tilanne oli aivan sietämättömän jännittävä. Näenkö harvoja, tuumaili Dox. Kun kulkue oli häipynyt vuoreen, tuli täydellinen hiljaisuus. Mutta Dox ei lähtenyt vielä pois. Hän istui pyhällä kivellään ja kuunteli, kuuluisiko vielä jotakin. – Tällaista tilaisuutta tulee harvoin, tuskin koskaan.

Silloin kuului jälleen kumeata rummutusta, mutta se tuntui tulevan kuin maan alta. – Olisikohan tuon vuoren sisällä luola, päätteli Dox ja tuijotti kuuta-moista vuorta. Silloin tapahtui toinen ihme. Doxista näytti, että koko vuori leimahti tuleen. Tuli alkoi vuoren alaosasta ja nousi korkealle pilviin. Tuli ei ollut metsäpalon tapaista eikä se myöskään häikäis-tyt. Siinä tulessa oli merkillistä pyhyyttä, aivan kuin Suuren Hengen ihmeellistä valoa. Haltioituneena Dox sitä katseli, kunnes tuli vähitellen häipyi ja sammui tyystin. Silloin Dox ymmärsi nähneensä näyn.

Ensi hämmästyksestä toivuttuaan Doxia kummas-tutti se, että apinat, joita aina oli Lintuniemen lehti-puissa, olivat tyystin vaiti. Hän oli tottunut niitten ”mölyyn” ja tirs kuntaan varsinkin silloin, kun hän häiritsi – kuten nytkin – niitten yörauhaa. Tavalli-sesti ne heittelivät Doxia oksilla ja appelsiineilla tai muilla hedelmillä, mutta nyt ne olivat hiljaa. Luon-tokin oli äänetön, tuuli oli tyystin tyyntynyt. Vain jostakin kaukaa kuului petoeläimen nälkäinen kar-jaisu, vaan eihän se Lintuniemeen tule. Dox lähti kotia kohti äänettömin askelin, ettei häiritsisi sitä pyhää tunnelmaa, joka vallitsi hänen nuorena sielus-saan. Aamulla hän heräsi vasta sitten kun päivä oli jo valjennut.

Dox ei rohjennut heti aamulla tehdä Suurelle Kotkalle kysymyksiä ja siksi hän lähti ulos. Hän nousi kotinsa takana olevalle kalliolle ja suuntasi kulkunsa kallion takana olevaan kylään. Kalliolta

oli hyvä näköala kyläaukeamalle, jonka pelloilla lainehtivat pumpuli- ja maissiviljelykset. Kaukana viljelysmaitten takana hääri miehiä. Dox tiesi, että miehet raivaavat – se on heidän tavallista työtään – melkein läpipääsemätöntä metsikköä, joka ilman kosteuden ja kuumuuden yllyttämänä pyrkii kasvaamaan viljelysmaille. Ellei metsää jatkuvasti raivata, valtaa se nopeasti raivatun maan.

Dox lähti kylään tavatakseen Dinian. Dinialle hän voisi ehkä puhua yöllisestä seikkailustaan. Vaikka Dinia onkin hupakko, niin hän osaa vaieta. – Kun sanon hänelle: kerron sinulle salaisuuden jos vaikenet, niin Dinia vaikenee kuin vuori.

Dinia leikki ulkona mustan porsaan kanssa. Porsas oli hiilen musta, mutta Dinia oli sen värikkäämpi. Hänellä oli kirkkaan keltainen, pumpulinen lannevaate ja kaulassa tulipunainen, edestä solmittu nauha. Mustanruskea kiiltävä tukka valui valtoimenaan hartioille märkänä ja kuontaloisena kuten vedestänostettu sisalhamppu.

– Tulitko kylvystä, sanoi Dox. – Olet sen näköinen.

– Toisen kerran olin jo tänä aamuna kylvyssä, entä sinä? Taidat olla likainen kuin tämä porsas.

– Meillä saunottiin eilen, ja tänään olen elänyt muissa aatoksissa. En ole ehtinyt peseytymään. Kerroisin sinulle salaisuuden, jos . . .

– Tietenkin vaikenen, tiedäthän sen. Mennään pois kylästä tuonne kalliolle, jonka yli tulit. Siellä kuuntelevat meitä vain apinat . . .

Dox kertoi Dinialle yöllisen seikkailunsa jättäen kuitenkin mainitsematta, että Sulkavuori oli tulussa. Dinia oli tarkka tyttö, Dox oli huomannut sen jo ennenkin. Dinia kertoi ymmärtäneensä vanhojen ihmisten varovaisista puheista, että Sulkavuoressa on jokin luola, jossa vietetään salaperäisiä menoja, ja että mahdollisesti myös Dox tulee käymään siellä. Sitä tietoa Dinia kävi jo aikaisemmin Doxille kertomassa.

Kotiin saavuttuaan Dox pyysi isää tulemaan Lintuniemeen ja isä ymmärsi, että Doxilla lienee tärkeää kysyttävää. Lintuniemen kärjessä Dox kertoi viimeisestä havainnostaan, että hän oli nähnyt joukon valkoisiin pukeutuneita ihmisiä Sulkavuoren rinteellä. Niin ikään Dox kertoi nähneensä Sulkavuoren tulussa.

– Oikein näit, sanoi Suuri Kotka. Tuolla vuorella, jota sanot Sulkavuoreksi, on suuri luola. Siellä puhuteltiin majojen henkeä, tämän kansan näkymättöntä johtajaa. Olin siellä mukana. Se tuli, jonka näit nousevan Sulkavuoren juurelta ja nousevan ylös pilviin, oli myös todellista. Se oli henkistä tulta ja sinä näit näyn. Kas, kun joukko vakavia ihmisiä etsii kuolemattomuutta, kuten tuolla vuoren luolassa etsitään, niin sen aiheuttama ponnistus muodostaa näkymättömässä maailmassa kuin tulen liekin, joka näkyy sellaiselle silmälle, joka sinussakin on hieman avautunut.

– Sanoit kerran, että ennenkuin voi tavata Suurta Henkeä, on tavattava majojen henki. Olen miettinyt

tuota puhettasi, mutta ehken ole ymmärtänyt sitä oikein. Selitä vielä lisää.

– Entä miten olet ymmärtänyt Suurta Henkeä ja majojen henkeä?

– Suuri Henki asuu kaikkialla kuten sanoit, sinussa ja minussakin. Minä tiedän sen. Se Henki ajaa minua kyselemään ja miettimään, se varoittaa minua tekemästä väärin, mutta myös kehottaa tekemään oikein. Minä olen kokenut sen monta kertaa, mutta en tiedä miksi se puhuu minulle eikä toisille. Olen kysellyt toisilta lapsilta ja he ovat vain nauraneet minulle. Majojen hengen ymmärrän johtavan tätä majojen kansaa. Kun etsimme Suurta Henkeä ja löydämme sen itsessämme siten, että se puhuu meissä, kuten se puhuu minussakin, niin se ei puhu vain minua varten. Se puhuu siksi, että tämä majojen kansa tulisi onnelliseksi. Minun tulee tehdä kuten sinäkin teet, opastaa tätä kansaa ymmärtämään Suurta Henkeä. Vaikka minä kuulen Suuren Hengen äänen, niin kaikki eivät kuule, mutta kaikki tulevat kerran kuulemaan. Mutta he eivät kuule Suurta Henkeä, ennenkuin he ensin oppivat kuulemaan majojen henkeä, ennenkuin he ymmärtävät, että tämä kansa on saanut tehtäväkseen toteuttaa Suuren Hengen toivomuksia. Sano isä, olenko miettinyt oikein ja miksi Suuri Henki puhuu vain minulle?

– Olet herännyt hieman liian varhain, mutta siihen on syynsä. Minun täytyy kertoa sinulle nyt enemmän. Tämä majojen kansa on perin vanha.

Tuossa, missä nyt lainehtii meri, oli kerran suuri valtakunta. Siellä asusti myös majojen kansaa. Se kansa eli onnellista elämäänsä, mutta valhe ja vääryys voitti sen lopulta. Maa kyllästyi siihen kansaan ja meri nieli koko maan. Mutta osa siitä kansasta jäi tähän maahan, joka ei uponnut. Sinäkin asuit tuossa uponneessa maassa ja olet monta kertaa jo sen jälkeen elänyt maan päällä. Sinä sait viisaitten opetusta jo monen elämän aikana tuossa uponneessa maassa ja siksi Suuri Henki puhuu nytkin sinulle. Olen tiennyt sen ja olen toivonut sinusta kasvavan kansamme opastajan. En ole toiveissani pettynyt, sinä olet herännyt. Kauan sitten hankitut kokemukseksi vaikuttavat sinussa.

Dox kuunteli henkeään pidättäen ja Suuri Kotka näytti kasvavan hänen silmissään vieläkin suuremmaksi.

- Sano vielä, isä, ovatko Kuu ja tähdet suuria vimaanoita, joilla lennetään? Äiti kertoi, että ennen oli ihmisiä, jotka lensivät vimaanoilla.

- Vimaanoilla lennettiin vain tässä ilmassa. Kuu ja tähdet ja tämä maakin lentävät kukin omia reittejään ja monilla niissä on ihmisen kaltaisia olentoja, kuten maakin kantaa ihmisiä. Näistä asioista saat tietää toisten. Sinun on ensin ymmärrettävä paljon viisautta. Sinäkin tulet käymään Sulkavuoren luolassa ja opit asioita asteettaisesti. Selitän vähän, koska jo ymmärrät ja osaat kysyä. Me kaikki ihmiset kuolemme, mutta viisaitten tehtävänä on voittaa kuolema. Vasta sitten he osaavat ohjata tätä kan-

saa. Ensin sinulle tullaan näyttämään, miten kuoleman voittaminen tapahtuu ja mitä seuraa kuoleman jälkeen. Ensimmäinen pyhä meno, jossa saat olla mukana tuolla Sulkavuoren luolassa, on vain näytös, se ei ole totta. Muista tämä. Ensimmäinen pyhä meno antaa sinulle miettimisen aiheen, ja kun olet nuo a i h e e t täysin ymmärtänyt, niin sen jälkeen joudut kuuntelemaan majojen hengen ope-
tusta.

Suuri Kotka lähti, mutta Dox jäi miettimään isän vähän hämäriä puheita. Päivä oli jo kulunut lähelle iltaa, kun Dox aikoi palata kotiin. Mutta silloin kuului Rumpurotkosta jymähdys, toinen, kolmaskin. Ilma vapisi kauan. Hetken hiljaisuuden jälkeen kuului jälleen kolme rumpun jymähdystä, ja lyhyen ajan kuluttua taas kolme. Sitten tuli hiljaisuus. Dox päätti kuunnella edelleen. Silloin rumpu jymähti jossakin muualla kolme kertaa, aivan vastakkaisella suunnalla. Rumpun ääni kaikui kuin ilmojen jylinä. Jälleen kumisi rumpu kolmasti aivan eri suunnalla, kauempana, koska ääni oli heikompi. – Mitä tämä merkinnee? Dinia sanoi kerran kuunnelleensa vanhempien ihmisten puhetta, josta hän ymmärsi, että kansaa kutsutaan kokoon rumpujen viestityksellä. Nyt jymähti rumpu kolmasti perin kaukana, ja uudelleen ja uudelleen eri suunnilla. Dox muisti tehneensä sellaisenkin havainnon, että tuollaisen rumpumuutuksen jälkeen aikuiset ihmiset olivat lähteneet jonnekin, ja että silloin oli Kuu pyöreänä. Entä nyt?

– Jos äiti ja isä nyt lähtevät pois kotoa, niin otan selvän, minne he menevät.

Tuli ilta ja Kuu mollotti tummansinisella pohjalla. Äiti ja isä poistuivat mitään puhumatta. Dox seurasi salaa heidän matkansa suuntaa ja ennen kuin he ehtivät kauaksi, juoksi heidän jälkeensä. Äiti ja isä menivät kapeata polkua ylös kukkulalle ja siellä olevan metsikön läpi tielle. Dox hiipi jäljessä ja hänestä tuntui kuin olisi luvattomilla teillä. Mutta ”se jokin”, jota Dox nimitti Suuren Hengen kuiskeeksi, ei tuntunut varoittavan ja hän jatkoi matkaansa. Tiessä oli mutka eikä Dox huomannut, että isä ja äiti seisoivat mutkan takana kuin odottamassa Doxia. Dox säikähti ja oli vähällä palata takaisin, mutta isä katsoi Doxiin luottavaisesti ja hymyili. Doxin pelko hävisi ja kuin ilmojen leimahduksen valaisevana hänelle selvisi: isä ei antanut lupaa, sillä on jokin sääntö, että vain aikuiset saavat olla täällä mukana. Mutta hän ei myöskään kieltänyt ja se merkitsee: tule, ja opi itse ratkaisemaan mitä teet.

Dox jättäytyi jälkeen ja saapui yksin eräälle kallion kohokkeelle. Sieltä avautui hänelle outo näky. Tuolla alhaalla on syvä rotko, sen täytyy olla Rumpurotko. Keskellä rotkoa on jokin outo esine, jonka vieressä seisoo mies kädessään jokin nuija. Väkeä saapuu rotkoon joka puolelta, naisia ja miehiä. Useilla miehillä on sulkapäähineet päässään. Komeata joukkoa. Yhä uusia ihmisiä saapuu. Miehet asettuvat piiriin ympäri rotkoa ja naiset piirin sisäpuolelle. Keskellä rotkoa on suuri tasanne ja

oudon esineen lähellä suuri rovio puita ja risuja. Dox seuraa tapahtumien kulkua. – Olisikohan tuo outo esine rumpu? Mutta mahtava se on rummuksi. Se on ripustettu paalujen varaan ja huojuu ilmassa. Dox pääättelee, että jos se olisi maassa, niin se ulottuisi ainakin vieressä seisovan miehen kaulaan asti. Pituutta sillä on ainakin kaksi miehen mittaa ja sen toinen pää on suunnattu Rumpurotkon peräänpäin. Doxin huomio kiintyy siihen, että kokoontunut kansa siirtyy rotkon perällä kahteen suuntaan, joten riveihin tulee sille kohtaa aukko. Rivien muodostaman aukon takaa avautuu vuoren sisään suunnattoman suuri kuilu, jota kuun kelmeä valo ei kykene valaisemaan. Se näyttää aivan pohjattomalta onkalolta.

Ihmisjoukko seiso i liikku mattoman hiljaa. Silloin rummun luona seisova mies iski nuijallaan rummun päähän. Kuului kumea jymähdys. Mutta heti sen jälkeen vastasi kaiku, joka tuntui tule van rotkon perällä olevasta onkalosta. Kaiku muistutti ilmojen jyrinää. Joku sytytti rovion palamaan ja kun se loimusi korkealle, niin rumpu jymähti toisen kerran, kolmannen, neljännen . . . Koko rotko oli yhtenä pauhuna, sillä kaiku kertasi rummunlyön nit moninkertaisiksi. Jyrinää ke sti pitkä n aikaa, mutta taukosi viimein. Silloin alkoi uusi rummutus, mutta nopeammassa tahdissa, kummallinen rummutus. Tahti tuntui olevan sellainen, että rummun ääni ja kaiku tulivat vastakkain. Kovasta rummutuksesta huolimatta ääni vaiken i melkein huomaamattomaksi,

mutta sen sijaan kallio vapisi ja Doxista tuntui kuin se olisi huojunut hänen allaan. Tällaista rummutusta kesti kauan ja sitten tuli syvä hiljaisuus.

Ihmisjoukossa syntyi liikettä. Joukko tanssijoita tuli kalistimineen keskitasangolle ja heidän jäljessään piiri miehiä huiluineen ja pienine rumpuineen. Alkoi rytmillinen laulu ja pienien rumpujen pärinä. Tanssijat olivat enimmäkseen naisia. Miehet puhalsivat huiluihinsa. Laulun sanoissa pyydettiin majojen henkeä saapumaan juhlaan, antamaan sadetta ja kaikkea onnea kansalle. Doxin ihmettely muuttui ensin onnen tunteeksi, sitten syväksi kiitollisuudeksi. Hän aivan kuin sulautui yhteen tuon ihmismeren kanssa, joka oli alhaalla rotkossa ja joka sekin näytti olevan hurmoksissaan. Doxin uusi kokemus oli: tämä on yksi kansa, yhdessä iloitseva ja yhdessä kärsivä, toisiaan tukeva ja toisiaan auttava. Doxin oli vaikeata tulkita sisintänsä, sillä hänestä tuntui nyt, että kaikki ihmiset ovat yhtä Suuressa Hengessä.

– Onnellinen on tämä majojen kansa.

Tanssi ja hiljainen rummutus jatkuivat kauan. Kuinka kauan, sitä ei Dox osannut tajuta. Aikakin tuntui pysähtyneen juoksussaan. Mutta roviota ei enää lisätty, vain hehkuva hiillos punasi ympäristöä. Tanssi taukosi lopulta ja rummutus heikkeni vähitellen tuskin kuuluvaksi, lakaten lopulta kokonaan. Jälleen vallitsi hiljaisuus. Sitten suuri rumpu kumisi vaimeasti ilmoittaen juhlan päättyneeksi. Kansa alkoi hajaantua ja Dox kiiruhti juosten kotiin, ollen jo unessa isän ja äidin saapuessa.

- Näitkö kaiken? kysyi Suuri Kotka aamulla Doxilta.

- Näin. Istuin kalliolla ja katselin alas rotkoon.

- En kieltänyt sinua tulemasta koska luotin ymmärrykseesi. Juhla oli aikuisia varten, joten sinun ei sopinut tulla mukaan. Mutta vastaisen varalle sinun oli hyvä nähdä kaikki. Mitä ymmärsit juhlasta?

- Ymmärsin sen, että tämä kansa on yksi kokonaisuus ja juhlan tarkoituksena oli herättää yhteishenkeä. Sain lähtemättömän kokemuksen yhteishengestä.

- Oikein ymmärsit. Kansa on kasvatettava yhteishenkeen. Yhteishengen ansiosta ylläpidetään mm. Sulkavuoren salaisia menoja, joista koituu kansamme onni. Siellä kasvatetaan kansan johtajia, kuolemanvoittaneita tietäjiä. He vuorostaan osaa-
vat neuvoa, miten meidän tulee elää oikeata elämää.

Dox meni Lintuniemeen pohtiakseen siellä yöllisiä kokemuksiaan ja Suuren Kotkan äskeisiä puheita. Lintuniemen kärjessä olevassa puussa istui hänen apinansa, jonka hän oli aivan unohtanut. Se oli kasvanut jo melko isoksi eikä tuntunut enää leikkihaluiselta. Se katseli Doxia pää kallellaan. Dox kutsui sitä kädenliikkeellä, mutta apina pisti päänsä puun taakse, aivan kuin häveten. Silloin Dox näki valoisan kehän apinan ympärillä. Sellaisen kehän hän oli joskus välähdyksenä nähnyt ihmisenkin ympärillä, muttei kiinnittänyt siihen ennen erikoista huomiota. Apinan valokehä säilyi. Siinä näytti aivan

kuin virtaavan tummia, mutkittellevia juovia ylhäältä alas. Näky herätti Doxissa tunteen: apina häpeää. Mitä se osaa hävetä? Samassa kuului Doxin takaa juoksuaskeleita ja Dinia päästi raikuvan naurun. Dinia riensi kertomaan, että isä ja äiti olivat yöllä pois kotoa. Dox ei kertonut yöllistä seikkailuaan, sanoi vain, että jossakin oli aikuisten juhlat.

Dox ja Dinia kiinnostuivat katselemaan apinaa, joka yhä yritti piilotella päätään. Silloin Dinia kietoi kätensä Doxin kaulaan kiusotellakseen apinaa. Apina päästi haikean äänen, se tuntui aivan itkevän. Doxin tuli sitä sääli ja hän kutsui monta kertaa. Viimein se tuli alas puusta, ja kun Dox meni sitä vastaan ja kietoi kätensä apinan kaulaan, niin suuret kyyneleet valuiivat apinan silmistä. Se näytti olevan perin onnellinen. Diniakin tuli hyväilemään apinaa. Yhdessä he kynivät sen turkkia ja se kietoi kätensä Doxin kaulaan yhä tiukemmin. Se katsoi vuoroin Doxia ja Diniaa ja sen katse oli kuin ihmisen katse. Apina irrottautui varovasti syleilystä ja lähti taaper-tavin askelin pois päin. Se seisahti hetkeksi, katsoi taakseen kyyneleisin, onnellisen näköisin silmin, ja kaatui maahan. Dox ja Dinia kiiruhtivat apinan luo ja huomasivat sen kuolleeksi. – Tulikohan apinasta ihminen tällä hetkellä, sanoi Dox. – Isä sanoi ker-ran, että rakkaus tekee apinasta ihmisen.

SALAIUU S AVAUTUU

Suuren Kotkan perheessä harrastettiin puhtautta kuten majaperheissä yleensä. Vaikka perheen koti olikin meren rannalla, joten mereen sopi pulahtaa koska tahansa, niin rantaveden lämpimyyden vuoksi meri ei ollut suosittu kylpyaikka. Suuri Kotka oli keksinyt paremman kylpypaikan. Kalliolla oli luonnonlähde siten sopivasti, että vesi saatiin juoksemaan pihamaalle, jossa oli maapihkalla tiivistetty kivinen allas. Allas oli kyllin suuri, vaikkapa kolme ihmistä olisi kylpenyt saman aikaisesti. Altaan reunan eräseen kohtaan oli tehty vedenpitävä syvennys, jossa uiskenteli muutamia saippuahedelmiä ja paloitetuja suopayrtin juuria. Näin oli välttämätön puhdistusainekin käden ulottuvilla. Perheenjäsenet kylpivät kolme, jopa neljäkin kertaa päivässä, mikäli kylpeminen vain oli käytännössä järjestettävissä.

Kylpyaltaan lähetyvillä oli temazcalli, sauna. Se oli ympyrän muotoinen vähäinen rakennus. Majojen saunat rakennettiin kestävyysyysistä tavallisimmin kivistä, mutta Suuren Kotkan sauna oli puinen. Puusaunassa oli parempi löyly. Saunan runko oli tehty pystyyn asetetuista ruokopuista, jotka yläpäistään oli taivutettu niin lähelle toisiaan, että kattoon

jäi savuaukko, joka suljettiin kylpemisen ajaksi. Ruokokehys oli peitetty sitkeällä puun kuorella, jonka päällä oli kerros maan ruohoista pintaa. Ovea ei ollut, vaan oviaukon peitti paksu sisalkuidusta ja pumpulista kudottu vaate. Saunaan oli ryömittävä. Lattiana oli tiivis ruokomatto. Takaseinällä oli poltetuista savitiileistä muurattu kiuas, joka lämmitettiin ulkopuolelta. Ruokomatolla oli muutamia tukevia istuimia.

Sauna lämmitettiin ainakin joka seitsemäs auringonnousu, mutta myös niinä päivinä, jolloin isä ja äiti tai vain isä poistui kotoa illalla. Isä ryömi saunaan edellä, hänen jälkeensä äiti ja viimeisenä Dox. Isä istui lähinnä kiuasta ja heitti pienellä kupilla vettä kiukaan tulikuumaan takaseinään, joka oli tehty erikoisesta mustasta kivistä. Sauna oli pyhä paikka, siellä puhuttiinkin vain kuiskaamalla, istuttiin vain ja hikoiltiin sekä vihdottiin vihreillä kasveilla. Ken väsyi, hän kiiruhti ulos vilpoiseen kylpyaltaaseen.

Kaksi auringon kierrosta oli kulunut tuskallisen odotuksen merkeissä. Mutta valonpilkahduksiakin oli. Suuri Kotka kutsui Doxin usein pieneen tiilimajaan ja antoi hänelle opetusta. Ne olivat onnellisia hetkiä. Dox sai oppia tähtimaailman salaisuuksia, laskea Auringon ja Kuun pimennyksiä, opetella kirjainmerkkejä ja veistellä puusta pieniä eläinten

ja ihmisten kuvia. Dox oli tarkka ja kätevä, ilmiö-
mäinen kyky. Hän edistyi nopeasti. Työn lomassa
isä kertoi asioita, joista Dox ei ollut osannut unek-
siakaan.

– Olet nähnyt, puhui Suuri Kotka, miten hengen
tuli loisti Sulkavuoresta. Sulkavuoren luola ei ole
ainoa salaperäinen luola, sillä samantapaisia luolia on
useita majojen laajassa valtakunnassa. Kun ihmiset
tuolla muualla ponnistelevat uskontomme neuvoja
seuratakseen, niin heidän sisäiset silmänsä avautuvat
ja he näkevät myös Sulkavuoren valon. Se vahvistaa
heidän uskoaan ja kannustaa heitä ponnistelemaan
voimakkaammin, löytääkseen Suuren Hengen. Mitä
enemmän kansassamme on niitä ihmisiä, jotka saavat
kosketuksen Suureen Henkeen, sitä onnellisempi on
tämä kansa ja sitä tehokkaammin se voi näyttää esi-
merkkiä rauhallisesta ihmiselämästä toisille kansoille.
Ihmisluento on rauhaton, riidanhaluinen, sotainen.
Nämä alkukantaiset vaistot puhkeavat helposti vähäi-
sestäkin syystä ja kansa voi ryhtyä vaikkapa veri-
tekoihin. Mutta jos kansalla on oikeita johtajia, jotka
ovat ratkaisseet kuoleman arvoitukset ja ovat yhtey-
dessä kansamme näkymättömään hallitsijaan, niin he
kykenevät rauhoittamaan kansaa sekä neuvoillaan
että pelkällä olemisellaan. He myös tietävät mitä
ominaisuuksia kansassa on heräteltävä, jotta kansa
osaisi suorittaa sitä tehtävää, jota varten kansa on
olemassa. Luonnossa on kaikella tarkoituksensa, kan-
sallakin. Kansa on ihmiskunnan osa ja ihmiskunta on
Suuren Hengen lapsi. Tuolla vuoristossa on suuria

rakennuksia, joitten uumenissa paljastuvat elämän syvimmat salaisuudet. Niitä on mm. Uxmalissa, Mayapanissa ja Chichen Itsanissa. Muutamat niistä rakennettiin heti sen jälkeen, kun meri nieli vanhan mantereen, sen, joka täältä katsottuna oli auringon-nousun maa. Mutta noissa pyhissä valtavissa rakennuksissa opetetaan vain niitä harvoja ihmisiä, jotka ovat ratkaisseet joko Sulkavuoren tai muitten samantapaisten luolien kokeet ja salaisuudet.

– Ymmärrän jo, mikseivät kalastajat lähesty Sulkavuorta. Kaikki aikuiset tietävät, että vuoren luolassa tapahtuu pyhiä toimituksia, joista riippuu kansamme onni. Kansa kunnioittaa viisautta ja se aavistaa, että Sulkavuoressa kasvaa tavallisista ihmisistä viisaita ja hyviä, auttavia ja rakastavia. Ihmettelen vain, miksi olen aina tuntenut mielenkiintoa Sulkavuorta kohtaan ja kuvittelin sitä ihmisen pääksi, jossa oli silmät, nenä ja ylähuuli: ihmisen kasvot. Sulkavuoressa kasvaa tavallisista ihmisistä oikeita ihmisiä.

– Aavistuksesi on osuva, olet oikealla tiellä. Aika lähenee ja sinä olet astuva tielle, jota jo ammoin kuljit, mutta jonka olet uudessa ruumistuksessasi unohtanut. Muistutan vielä, että kaikki se, mitä ensin näet ja koet Sulkavuoren luolassa, ei ole täysin todellista. Sinulle tullaan ensin näyttämään aivan kuin kuvina se tie, jota myöhemmin tulet kulkemaan. Kun ihminen kasvaa viisaudessa, niin hänen pitää oppia kokemuksen kautta tietämään, että kuolema on voitettavissa. Se tie on vaivalloinen ja saavutukset voittojen takana, mutta se tie ei ole toivoton. Se on

tarkoitettu jokaisen ihmisen kuljettavaksi. Paina mieleesi Quetzalcoatlin neuvo: älä koskaan tee toiselle ihmiselle sellaista, mitä et sallisi itsellesi tehtävän. Kun joudut ulkopuolelle näkyväistä ruumistasi ja tapaat sinulle tuntemattomia olentoja, niin vaadi heiltä tieto tästä opetuksesta ennen kuin uskot heitä. Tämä on vähin vaatimus . . .

Kauan odotettu hetki lähestyi. Dox oli päivästä päivään kuljeskellut yksikseen metsissä, rannoilla, vuorilla. . . Ruoka ei tahtonut maistua. Yökaudet hän valvoi, pistäytyen silloin tällöin illalla ulkona katselemassa tähtien tuiketta, jotka tuntuivat kutsuvan: tänne, tänne. Hänestä tuntui kuin iäisyys olisi tullut lähemmäksi, aivan käsin kosketeltavaksi, kuin itse Suuri Henki olisi ottamassa hänet syliinsä. Hän seurasi Kuun pyöritymistä ja Jupiterin asemaa. Hetki on silloin – näin oli isä sanonut – kun Jupiter kolmiossaan polttaa Auringon sydäntä ja pyöreä Kuu peittää Sagittariuksen. Vielä muutama päivä ja yö. Silloin kuu on tulossa pyöreäksi ja Jupiter on tuolla. Silloin. . .

Dox teki vakavan päätöksen: kaksi yötä nukun. Päätös auttoi. Dox nukkui kaksi yötä illasta aamuun.

Jo ennen auringonlaskua Suuri Kotka asetti sulka-päähineen päähänsä ja kehotti Doxia tekemään samoin. Valkoisen mytyn hän asetti kainaloonsa; Doxilla ei sellaista ollut. He kulkivat samaa polkua,

jota Dox oli kulkenut mennessään Rumpurotkon kalliolle, mutta polku kiertyi ennen päättymistään toiseen suuntaan. Se kierteli vuorenhalkeamissa kohoten yhtäkkiä melkein luoksepääsemättömäksi seinäksi. Mutta Suuri Kotka tunsi polun ja niin he saapuivat Sulkavuoren laelle. Siellä oli pieni maja puitten ja pensaitten verhoamana. Dox sai mennä majaan, mutta Suuri Kotka lähti vuoren toista rinnettä alas melko jyrkkää polkua pitkin.

– Tämä siis on Sulkavuoren ”päähine” ajatteli Dox. Joukko lehtipuita, pieni metsikkö. Majassa oli kaksi miestä, jotka ottivat Doxin vastaan ja pukivat hänet kaislahameeseen. Sulkapäähine oli jätettävä majaan. Miehet kehottivat Doxia hiljentymään ja rauhoittumaan.

Aurinko oli laskenut jo ajat sitten, mutta melkein pyöreä täysikuu valaisi maisemaa. Sen kelmeä valo tuntui hieman oudolta, aavemaiselta, mutta samalla juhlalliselta ja pyhältä. Odottavan aika tuntui pitkältä eikä Dox tiennyt, koska hän ja hänen kaksi toveriaan saisivat lähteä alas.

Vihdoin kuului gongingin kumea ääni kolme kertaa. Doxin kumppanit nousivat istuimiltaan ja kehottivat Doxia seuraamaan. He kulkivat kapeata polkua alas vuorenrinnettä ja saapuivat alhaalla olevan aukon luo, joka nyt oli avoinna, mutta joka voitiin myös sulkea. Aukko johti suureen luolaan ja Dox ymmärsi tulleen Sulkavuoren ”ylähuulen” alle, koska vasemmalla oli aukko josta kimmelsi kuun valaisema vedenpinta. Oikealla avautuva luola oli

valtavuudessaan melkein pelottava. Sitä valaisivat kahden puolen olevat pitkät soihturivit, mutta takaosaa ei näkynyt, se häipyi pimeyteen. Luolan seinät kimaltelivat kaikissa väreissä, sillä luola oli nähtävästi luonnon muodostama. Seinät olivat kuin sulanutta kiveä. Vain lattia oli ihmiskäsin tasoiteltu. Ihmiset, joita näytti olevan paljon, olivat asettuneet lähelle seiniä, joten keskilattia oli avoin. Kaikki ihmiset olivat valkoisissa pukimissa ja valkoisissa päähineissä. Vain Dox oli ilman päähinettä. Luolan hämärässä takaosassakin häämöitti joukko ihmiskasvoja, ja heidän edessään oli suuri istuin, jolla istui valkeaan pukeutunut mies. Mies näytti Suurelta Kotkalta, mutta välimatkan pituus ja soihtujen häilähtely saattoivat erehdyttääkin.

Saattajat seisoivat Doxin takana ja kehottivat tätä painamaan otsansa lattiaan. Dox seurasi neuvoa, polvistui ja kosketti lattiaa otsallaan. Sen jälkeen saattajat nostivat hänet seisomaan.

Doxin luo saapui lannevaatteeseen pukeutunut mies. Hän katsoi Doxia tutkivasti ja kysyi:

– Miksi tahdot elää?

Dox mietti hetken, mutta vastasi sitten kuuluvalla äänellä:

– Tahdon elää siksi, että tulisin, jos mahdollista, kansani opettajaksi ja auttajaksi. Suuri Kotka toivoo myös sitä.

– Jos tahdot elää, niin sinun on tultava kuolemattomaksi. Vain kuoleman voittanut voi elää

kautta aikojen tehdäkseen sitä työtä, jota jumalat tekevät. Tahdotko voittaa kuoleman?

– Tahdon, jos se on minulle mahdollista.

– Silloin sinun on päästävä selville siitä, mitä kuolema on, mitä kuolemassa tapahtuu ja mitä seuraa kuoleman jälkeen. Mieti nyt tarkoin. Nyt voit vielä kääntyä takaisin ja palata maailmaan, mutta kun käyt kuoleman valtakunnassa on myöhäistä palata. Tahdotko mennä eteenpäin?

– Tahdon. Itse tietämättäni olen maailmaan syntynyt ja itse tietämättäni olen täältä lähtevä, tapahtuipa se nyt tai toiste.

Saattaja tarttui Doxia käsipuoleen ja talutti hänet vasemmalla olevan soihturivin taakse. Siellä avautui pimeän kuilun suu vuoren uumeniin.

– Tässä on kuoleman portti, sanoi saattaja. – Tahdotko astua siitä sisään?

– Tahdon, sanoi Dox.

Hän aikoi jo astua luolaan, kun sieltä tuli ulos suurella puumalla ratsastava mies. Puuma lähestyi niin, että sen hengitys tuntui Doxin kasvoilla. Se oli täydellinen yllätys. Dox säikähti, mutta hän rohkaisi luontonsa ja oli vaiti. Vieläpä hän ehti tehdä havaintojakin ja totesi, että puuman päätä oli koristein julmistettu pelottavammaksi. Ratsastajalla oli kaameannäköinen naamio ja päässään komea sulkapäähine, joka oli kauttaaltaan koristeltu kultaja hopeakoristein. Sylissään hänellä oli kultakimpeleitä täynnä oleva laatikko.

– Kun astut kuoleman portista, sanoi ratsastaja, on sinun luovuttava kaikesta maallisesta. Sinun on annettava ne minulle, sillä minä olen sen maailman valtiias, jonka olet kuolemassa jättävä. Aseta omaisuutesi tähän laatikkooni.

Dox joutui hämilleen, sillä olihan hänellä muutamia – hänelle itselleen – arvokkaita esineitä, mutta hän ei tiennyt ottaa niitä mukaansa.

– En tiennyt ottaa arvoesineitäni mukaani, sanoi Dox. – Mutta voithan lähettää jonkun uskottusi hakemaan ne kotoani. Luovun niistä niin kuin minun on niistä luovuttava kuolemassa.

– Tämä puuma on peto, joka voi käskystäni reipiä sinut kappaleiksi, ellei lupauksesi ole tosi.

Mutta Dox oli tosissaan. Ihmeellinen rauha virtasi hänen olemukseensa ja hän silitti puuman päätä. Puuma nuoli hänen kättään, mutta nähtävästi joku pisti puumaa takaapäin, sillä se karjaisi niin että Doxin selkää karmivat vilunväreet. Karjaisu oli kuin sinetti Doxin päätökselle luovuttaa arvoesineensä miehelle, joka komeana ja vaativana istui ratsunsa selässä. Samassa kuului isosta luolasta melua, joka sai Doxin katsomaan sinne päin. Sillä aikaa mies ratsuineen hävisi. Kenties ne menivät takaisin luolaan.

Saattaja käski Doxin mennä edessä olevaan pimeään onkaloon ja jatkamaan siellä matkaansa yksin. Dox kulki varovaisesti, hapuillen käsillään kivilun rosoista, teräviä särmiä täynnä olevaa seinää. Hänen paljaat jalkansa sattuivat lattian kivensärmiin

ja hän säikähti ja tunsi kauhunväreitä, kun kylmä kostea käsi läimäytti häntä kasvoille.

– Tällaistaako on kuoleman valtakunnassa, mietti Dox. – Mutta kuolema on voitettava ja vielä olen elossa. Pelolla en voita mitään. Siis eteenpäin, varovasti.

Hetken kuljettuaan Dox syöksyi suin päin syvään vesikuoppaan. Uimataitoisena hän aikoi ensin kääntyä takaisin mutta muisti samalla, että hänen oli mentävä eteenpäin. Sitä ennen hän tunnusteli, oliko kuopassa pohja jalan ulottuvilla, ja olihan se. Siis eteenpäin. Hän tavoitti käsillään kuopan reunan, mutta se tuntui kuumalta. Kuitenkin hän ponnahti ylös kuopasta lattian tulikuumille kiville ja konttasi eteenpäin niin nopeasti kuin osasi. Polvia ja varpaita poltti, mutta samassa kuuma lattiakin päättyi vilpoiseen sanaan. Dox istahti märkänä ja tuskaisena ja yritti katsella, näkyisikö mistään valoa. Hän muisteli Suuren Kotkan puheita: ”Ensin sinulle tullessaan näyttämään, miten kuoleman voittaminen tapahtuu ja mitä seuraa kuoleman jälkeen. Ensimmäinen pyhä meno on vain näytös, se ei ole totta. Muista tämä”.

Tovin istuttuaan hän oli näkevinään heikkoa valoa, mutta ei päässyt selville, mistä päin valo tuli.

KOETUKSIEN KUILU

Dox nousi ja eteni heikosti hämöittäväää valoa kohti. Hän odotti uusia yllätyksiä ja tunnusteli jaloillaan, ennenkuin otti askeleen. Mutta kuilu oli kuin taiottu. Mitä lähemmäksi valoa hän tuli, sitä epäselvemmäksi osoittautui valon tulosuunta. Valoa tuli jostakin, se kimmelteli seinistä ja kuilun katosta, välkehtien kuin kipinät tulessa. Dox tutki seinää. Siinä oli kiiltäviä kohtia, joista valo, jonka alkulähde ehkä liikkui, heijastui milloin minnekin. Dox ei enää tiennyt, mistäpäin hän oli tullut ja minnepäin olisi mentävä. Epätoivoissaan hän istui jälleen.

Istuessaan hän kuuli vanhan ystävänsä, papukaija-vanhuksen äänen. Suuri papukaija piti kotinaan saunan lähellä olevaa öljyvuuta ja teki temppujaan riippumalla käyrän nokkansa varassa. Dox varotti sitä: "Älä taita käyrää nokkaasi". Papukaija oli seurannut Doxia ja pujahtanut kenenkään huomaamatta Sulkavuoren luolaan. Ikävissään se huuteli nyt: "Älä taita käyrää nokkaasi". Papukaija laukaisi Doxin jännityksen. Hän konttasi kohti papukaijan käreää ääntä ja huomasi kuilun avautuvan vinottain saman ison luolan toiseen päähän, jonka toisesta päästä hän oli äskettäin lähtenyt. Häilähte-

levä valo tuli luolan soihduista moneen kertaan heijastuneena ja se sai aikaan tuon taikamaisen valon, jonka voivat nähdä vain täyspimeään tottuneet silmät.

Dox näki nyt luolan soihtuineen toisesta näkökulmasta. Se näytti isommalta, sillä luolan perästä, jossa taaimmaisat soihdut roihusivat, avautui pimeä onkalo vuoren sisään. Oli arvoitus, mitä onkalo kätki. Siellä näkyi hauraita haamuja, eläinten ja ihmisten varjoja. Mutta Dox ei saanut tutkia onkaloa eikä ympäristöäänkään, sillä peräonkalosta läheni omituinen ratsu. Sarvipäiseen naamioon pukeutunut ihminen ratsasti biisonhärällä, jolla oli luonnottoman suuret sarvet. Härän kummassakin sarvessa riippui vesiastia, josta läikkyi vettä, kun härkä pudisteli päätään. Miehen pään ympärillä oli hopeainen rengas, josta riippui punaisia tupsuja, ja hänellä oli meriheinästä ja palmunlehdistä punottu vaippa. Härkä käveli Doxin eteen, joka pelkäsi, että uhkaavasti puhiseva eläin tallaisi hänet jalkoihinsa. Tilanne muuttui perin uhkaavaksi, kun Doxin takaa kuilusta kuului voimakas rummunjymähdyks, joka säikähdytti härän. Härkä nousi takajaloilleen, mutta Dox ehti perääntyä.

Isosta luolasta kuului hiljaista rummutusta ja hui-lujen ujellusta. Soihdut häilähtelivät. Dox olisi katsonut, mitä siellä tapahtui, mutta härkä puhisi uhkaavasti. Samassa ratsastaja puhutteli Doxia äänensään ivallinen sävy:

– Oletko kulkenut pimeässä, nuori mies, kun näytät noin pelokkaalta? Ehkä olet peljännyt pimeyttä ja yksinäisyyttä? Vai oletko leikkinyt vesilammikossa, kun olet noin märkä ja rapainen? Kenties olet uhmannut kuumuutta ja polttanut jalkapohjasi? Olet sen näköinen kuin haluaisit urotöistäsi palkinnon. Voisin palkitakin sinua, minulla on siihen valta. Voisin antaa sinulle monta sievää apinaa ja koreita papukaijoja, jotka temppuilevat puiden oksilla ja matkivat puheitasi. Voisin viedä sinut hedelmälehtoon, jonka ihania hedelmiä et ole ennen maistanut. Voisin esittää sinulle tytön, jonka kauheuden edessä Dinia kalpenee. Mutta äskeiset urotöysi ovat perin vähäpätöiset, vaadin lahjoistani enemmän. Sinun on tultava minun opetettavakseni, jotta oppisit haluamaan nautintoja. Sinun on kasvatettava itsessäsi himon kaunis kukka. Mitä arvelet ehdotuksistani?

– Ehdotuksesi tuntuvat oudoilta. Lähdin tänne luolaan vapaaehtoisesti, omasta tahdostani. Sekä Suuren Kotkan opetukset että oma ymmärrykseni ovat oppainani. Käsitän, että jos voitan kuoleman, niin voin ja osaan opastaa tätä majojen kansaa. Jos onnistun voittamaan kuoleman, niin saan puhutella korkeita näkymättömän maailman olentoja, joilta saan viisautta. Haluan vain viisautta, sillä kansani on minulle rakas ja kansani vuoksi haluan elää.

– Puheesi ovat korkealentoisia ja – lapsellisia. Elämä on tylsää ilman nautintoja. Pyrkimyksissäsi on lisäksi uhkarohkeutta, sillä eihän kuolema liene

voitettavissa. Papukaija-vanhus voi olla aivan oikeassa varottaessaan sinua.

– Tunnustan, että pelkäsin tuolla onkalossa ja että säikähdin suistuessani vesikuoppaan. Oli tus-kallista liikkua kuumassa maassa, mutta pelkoni johtui heikkoudestani ja kärsimättömyydestäni. Takaisin en olisi kuitenkaan palannut. Luotan edelleenkin ymmärrykseeni ja isäni opetuksiin. En kaipaa nautintoja, en hedelmälehtoja enkä kirjavia papukaijoja. Jos kuoleman voittaminen vaatii luopumaan niistä viattomista seikoista, joista pidän, niin luovun niistä.

Samassa kuului isosta luolasta hiljaista laulua ja huilujen aaltoilevia säveliä, sekä pienien rumpujen tahdikasta jyminä. Äänet laukaisivat Doxin jännityksen ja hänestä tuntui, kuin olisi jotakin voittanut. Hän unohtui kuuntelemaan laulua ja ratsastaja härkineen poistui Doxin huomaamatta.

Doxia lähestyi opas, tarttui häntä käsipuoleen ja vei luolan peräonkaloa kohti. Dox pysähtyi katselemaan onkaloa eikä opas estänyt. Onkalo oli hämärä. Sitä valaisi vain luolasta lankeava soihtujen valo. Hämärässä luolassa näkyi korkea paalu, jossa oli poikki puu, vai oliko risti kivistä? Ristiin oli sidottu ihminen kädet levälleen. Dox ei nähnyt, oliko ristillä elävä ihminen vaiko veistos. Doxia puistatti. Olihan hän nähnyt ennenkin kivistä veistettyjä ristejä – hänen kotinsa luona kalliollakin oli sellainen – mutta ihmistä hän ei ollut ennen nähnyt ristiin sidottuna. Samassa opas veti Doxin pois ja talutti

suuren luolan toiselle puolelle, vastapäätä sitä onkaloa, jonka läpi hän oli äsken kulkenut. Opas kehotti Doxia odottamaan ja poistui.

Kummallinen olento lähestyi Doxia. Se muistutti suurta lintua hopealta hohtavine siipineen. Kotkalla oli aito peltolinnun nokka, ja kimaltelevat kivet, kultaiset ja hopeiset helyt koristivat sen pukua. Kotka puhui:

– Etsit viisautta, koska haluat kohota kansamme johtajaksi. Viisaus on korkea hyve. Jokainen tavoittelee viisautta, sillä viisasta ihmistä kunnioitetaan. Mutta viisaus ja siitä johtuva kunnia eivät riitä. Kansan johtajalla pitää olla myös valtaa. Valta on arvokkaampaa kuin kunnia ja viisaus, sillä valtaa kunnioitetaan ja kunnioitettavaa ihmistä pidetään viisaana. Katsos: kansa ei ajattele. Ja koska se ei ajattele, niin se ei myöskään osaa tehdä eroa viisaan ja tyhmän välillä. Mutta kansa tajuaa vallan, kunnioittaa vallanpitäjää ja uskoo hänet myös viisaaksi. Valta pitää ottaa, sitä ei anneta lahjaksi. Jos siis tahdot tulla kansamme johtajaksi, niin sinun on ryhdistädyttävä ja opeteltava väkivaltaiseksi. Olet vielä perin nuori, viaton, ja – minun silmilläni katsottuna – nahjus. Voin opettaa sinulle keinot vallan saavuttamiseksi.

– En ymmärrä tarkoitustasi. Tahtoisin vain auttaa, opastaa, nostaa ja lohduttaa. Minua kauhistuttaa valta.

– Olet nuori ja viaton, kuten sanoin, et vielä tajua vallan ihanuutta. Majat ovat tunnetusti eteviä

jousi- ja keihäsmiehiä, sinunkin pitää oppia käyttelemään keihästä ja jouta. Kun tähtäät jousellasi lintuja ja muita eläimiä ja kun keihästät ja kidutat niitä, niin rohkeutesi kasvaa. Tulet karaistuneeksi, kovaksi ja sanoisinko – julmaksi. Siinä on vallan avain. Väkevemmän oikeus on johtajan valtikka.

Kotka katseli odottavana Doxia, mutta Dox vaikeni. Hän katseli kotkan koristeellista pukua, kauan ja uneksien. Viimein hän vastasi:

– Tahtoisin oppia kuolemaan jo eläessäni, sillä siten voitaisin kuoleman. Kuollut ei kaipaa eikä tarvitse valtaa. Ei myöskään kunniaa. Mutta viisautta kuollut tarvitsee osatakseen lohduttaa ja auttaa. Isäni Suuri Kotka sanoi, että kuolemanjälkeisessäkin maailmassa tarvitaan auttajia.

– Oletpa kovin hempeämielinen.

– Suuri Henki on puhunut minulle ja kehottanut pyrkimään hyvyyteen.

– Entä Quetzalcoatl, majakansan vapahtaja? Sellittäväthän ankaran oikeaoppiset ja kaikkein viisaimmiksi ja oppineimmiksi itseään julistavat uskonkiihkoilijat, että Quetzalcoatl opetti näin: kansan johtajan tulee tekeytyä viisaaksi, jotta hän voisi ove-luudella hankkia itselleen kannattajajoukon. Nuo uskonkiihkoilijat väittävät olevansa ainoita oikeita Quetzalcoatlin kannattajia, ja he ovatkin voimakkaita vallanpitäjiä.

– En tunne täysin Quetzalcoatlin opetuksia, vastasi Dox. – Vain äitini ja isäni ovat niistä puhuneet. Mutta he ovat aina sanoneet: ”Quetzalcoatl neuvoi:

'Älä koskaan tee toiselle sitä, mitä et tahtoisit itsellesi tehtävän'. Jos vahingoitat eläintä tai ihmistä, niin haluat, että itseäsikin piinattaisiin. Jos vihaat toista kansaa, niin haluat, että sinunkin kansaasi vihattaisiin. Quetzalcoatl opetti, että oveluus ja valanhimo ovat niitten ominaisuuksia, jotka omaa parastaan etsien hylkäävät kansansa". Olen miettinyt vanhempieni opetuksia varsinkin silloin, kun Suuri Henki on puhunut minulle, ja Suuri Henki on hyväksynyt ne.

- Uskotko kun sanon, puhui kotkaksi pukeutunut, että sinun kaltaisesi, ne, jotka eivät kuuntele ja seuraa minua, joutuvat riippumaan ristillä kuten tuo ihminen, jonka näit tuolla peräluolassa?

- Sitä en tiedä. Suuri Kotka sanoi, kun katelimme ristiä kalliolla, että risti on elämän, toivon ja myös kärsimyksen kuva. Ristin pystyosa kuvaa Suurta Henkeä ja poikittainen osa elämän vaikeuksia. En tiedä, miksi tuohon ristiin on sidottu ihminen. Tai... Nyt aavistan... Suuri Henki puhuu minulle nyt... Ihminen itse on tuo risti... Suuri Henki riippuu ihmisen... ihmisessä... ristillä. Nyt ymmärrän. Kun Quetzalcoatl opetti majoille, että heidän tulee elää sovussa, auttaa toisiaan, etsiä Suurta Henkeä, järjestää viisaasti elämänsä... , niin majat, kansa, vastusti häntä, pilkkasi ja teki hänen elämänsä vaikeaksi. Quetzalcoatl kärsi kansan uppiskaisuuden tähden, Suuri Henki oli hänessä ristillä.

– Olet toivoton tapaus. Mene, mutta älä valita kohtaloasi.

Doxista tuntui, kuin hän olisi päässyt raskaan taa-kan alta. Hänet valtasi onnellinen tunne, voittajan onni. Hän olisi halunnut kiittää kotkapukuista miestä, mutta tämä lähti vihaisena – kuten näytti – luolan peräonkaloa kohti.

SUUREN KOTKAN EDESSÄ

Lannevaatteinen opas saapui, tarttui Doxia käsi-puoleen ja vei hänet Sulkavuoren "ylähuulen" alle, jossa Kuun valaisema merenpinta pilkisti vähäisestä aukosta. Hänen ylleen puettiin valkoinen viitta, samanlainen kuin oli soihtuja kantavilla miehillä. Sulkapäähinettä Doxille ei tuotu.

Dox muisteli kokemiaan vaiheita. Hän oli kiertänyt koko suuren luolan, ensin pimeän kuilun kautta luolan takaosaan ja sieltä luolan toiselle puolelle. Nyt hän oli lähtökohdassa. – Puuma ja biison olivat varmaan eläimiä, mutta puhuva kotka oli naamioitu ihminen. Mitähän tämä kaikki merkinnee?

Hetken kuluttua saapui useita soihtuja kantavia miehiä asettuen Doxin kummallekin puolelle. Taakse asettui kaksi miestä, jotka kehottivat Doxia kulkemaan soihtujen välissä. Tämä kaikki oli perin ihmeellistä, jännittävää. Vaikka Dox alussa luuli nähneensä isänsä, Suuren Kotkan, istuvan melkein luolan keskellä, niin isä oli aivan unohtunut. Nyt hän katsoi tarkemmin ja tunsi isänsä.

Luolan perältä saapui joukko koristeellisesti pu-keutuneita, tanssivia naisia. Äänettömästi ja sulavin liikkein he tanssivat kukin omaa tanssiaan. Pyöräh-

dellen he asettuivat soihtuja kantavien miesten sivuille ja kulkue lähti liikkeelle, Dox soihtujen välissä. Kulkue eteni hitaasti saapuen luolan keskellä istuvan Suuren Kotkan eteen. Toinen saattajista puhui Kotkalle:

– Toin luoksesi yksinäisen vaeltajan, joka etsii kuolemattomuutta. Hän on kokenut yksinäisyyden ja nähnyt sen harhaksi. Hän on puhutellut kolmea eläintä ja hyljännyt niitten kutsut, mutta hän ei vielä tiedä, mistä eläimet tulivat ja minne ne menivät. Hän toivoo saavansa enemmän viisautta, jota vain sinä, Suuri Kotka, voit antaa.

– Seurasin matkaasi, puhui Suuri Kotka. – Eläimet, joitten varjoja puhuttelit, ovat sinussa itsessäsi, joskin oma eläinkuntasi on monipuolisempi. Samoin kuin nuo varjoeläimet tulivat ja menivät sinun tietämättäsi, mistä ja minne, samoin sisäinen eläinkuntasi on kasvanut huomaamattasi aikojen vierieessä. Samoin kuin yksin kuljit pimeässä kuilussa, samoin sinun on yksin mentävä kuoleman valtakuntaan. Siellä tapaat sisäisen eläinkuntasi, joka sinun tulee voittaa. Kun olet voittanut eläimesi, tapaat majojen hengen. Hän opastaa sinua edelleen.

Suuri Kotka otti vieressään olevan sulkapäähineen asettaen sen Doxin päähän. Se oli Doxin oma päähine, mutta siihen oli kiinnitetty hopeinen puolikuu, samantapainen, jollainen oli jokaisella soihdunkantajallakin.

– Olet käynyt läpi koettelemusten ensimmäiset vaiheet, puhui Suuri Kotka. – Sinua odottavat nyt

uudet tehtävät. Saat olla seitsemän auringonnousua minun kanssani, minä opetan sinua. Sen jälkeen sinun tulee olla täällä luolassa yksin neljätöistä auringonnousua. Sinulle tuodaan tänne ruokaa silloin kun on tarpeellista ja valonasi palaa täällä vain yksi pieni soihtu. Täällä ollessasi sinun tulee miettiä kaikkea nyt kokemaasi, kunnes voitat eläimesi uni-maailman kokemuksissa. Puuma, biison ja kotka näyttäytyvät silloin kaikessa moninaisuudessaan.

Suuri Kotka antoi merkin ja silloin alkoi hiljainen rummutus. Se voimistui vähitellen huumaavaksi pauhinaksi. Soihtukulkue liikkui tasaisin askelin suuren luolan ympäri ja tanssivat naiset lauloivat ylistyslauluja Doxille, joka oli mykkänä hämmästyksestä. Rummutus vaimeni viimein ja Suuri Kotka poistui luolasta Doxin seuraamana. Toiset seurasivat perässä.

Dox meni aina Auringon noustessa isän kanssa pieneen tiilimajaan, Suuren Kotkan vierasmajaan. Siellä he keskustelivat rauhassa, Dox enimmäkseen kysyjänä, kuten isä kerran ruokaillessa sanoi. Kuukaan ei tiedä, mistä he puhuivat, mutta Dox tuli vähitellen yhä hiljaisemmaksi, miehekkäämmäksi. Hän harkitsi jokaisen sanansa. Hän seurasi entistä enemmän myös äidin jokapäiväisiä askareita ottaen niihin osaa.

Lähellä asuntoa oli poltetuista tiileistä rakennettu ruuanlaittohuone. Siitä puuttui yksi seinä, joten

huone oli vilpoisempi. Huoneessa oli tulisija. Kun äiti ryhtyi ruuanlaittopuuhiin, Dox toi puut ja sytykkeet asetellen ne tulisijaan. Hän otti seinäsyvennyksestä tulentekoa varten valmistetun kepin ja pienen kupin, jossa oli "tulinestettä". Dox kastoi kepin pään nesteeseen ja odotti, kunnes kepin pää alkoi savuta. Hetken kuluttua se hehkui ja leimahti tuleen. Hän tuikkasi tulen sytykkeisiin.

– Noin poikani, oli äidin tapana sanoa. – Kun palvelet kodissa, niin osaat palvella myös kanssamme.

Äiti oli aina ollut vain hyvä äiti. Sellaisena Dox oli häntä katsellut niin kauan kuin muisti. Hän alkoi havaita äidissä nyt uusia piirteitä. Äiti oli jalomuu-
toinen, ryhdikäs nainen. Hänen hiuksensa oli takaa sidottu punaisella nauhalla ja hänen tavallisin kotipukunsa oli tummansininen lannevaate. Äidillä oli kiinteät, hieman riippuvat rinnat, jäntevät jäsenet, nenä tuskin huomattavasti kyömy, iho ruskeaksi paahnut... Ja tuo ainainen, heikko hymy, se heijasti sisäistä hyvyyttä. Nämä uudet havainnot johtuivat siitä, että Dox yritteli myös maalata.

– Äiti, sinä olet kaunis, maalaisin sinusta kuvan.

– Maalaa ensin kuva Diniasta, kun hän vettä valuvana nousee kylvystä. Silloin minäkin osaan arvostella työtäsi. Sanot Diniää hupakoksi, joten olisi mielenkiintoista nähdä, minkälainen on hupakko sinun silmilläsi katseltuna.

Dox istui nurmikolle mietteissään. Hän nojasi päätään nyrkkeihinsä pinnistäen ajatuksiaan. – Hu-

pakko . . . , tosiaan . . . Minkä näköinen on hupakko . . . kankaalle maalattuna?

Seitsemän auringonnousua kului kiihkeän odotuksen vallassa. Sen jälkeen Suuri Kotka ei kutsunutkaan Doxia puheilleen, katseli vain hänen puuhiaan. Suuri Kotka lämmitti saunaa ja kehotti Doxia peseytymään hyvin. Kun alkava Kuu oli saavuttanut puolet pyöreystään, niin Auringon nousussa Doxin kotiin tuli kaislahameinen mies. Hän vain odotti puhumattomana. Suuri Kotka viittasi Doxille sanoen: mene. Mies lähti, Doxin seurattessa perässä. He saapuivat Sulkavuoren luolan suulle. Saattaja avasi oven ja heitä vastassa oli kaksi niistä miehistä, jotka aikaisemminkin olivat Doxia ohjaamassa. Luolassa paloi yksi pieni soihtu ja seinämän vieressä oli puinen, kaislamatolla peitetty makuulavitsa. Miehet lupasivat tuoda ruokaa tarpeen mukaan, näyttivät vesiastian, josta voi sammuttaa janoaan, lähtivät ja sulki oven. Dox jäi yksin suureen, ammottavaan luolaan.

Doxin ensimmäinen tunnelma oli melkein kamottava: yksin! Luolassa vallitsi täydellinen hiljaisuus. Pieni soihtu loi punertavaa valoa ja siitä nousi heikkoa savua. Soihdun valo oli niin heikko, että Doxin ollessa luolan keskellä ei seinämiä näkynyt. Mutta Doxin tuumailtua hetken uteliaisuus heräsi. Hän päätti tutkia luolaa. Ensin hän meni ”ylähuulen” alle, josta oli aukko mereen. Aurinko paistoi mereen ja valo heijastui vedenpinnasta heikosti luolan etuosan kattoon. Yksinäisyys herätti ensin pako-

ajatuksen: tuosta voisi hypätä mereen laskuveden aikana ja uida rantaan. Mutta tarkemmin ajateltuaan hän muisti, että rannat olivat joka puolella jyrkkiä kallion seiniä; rannalle oli mahdoton päästä. – Olenko raukka, mietti Dox. – En tullut tänne paetakseni, vaan etsiäkseni kuolemattomuutta.

Dox päätti tehdä tutkimusmatkan samassa järjestyksessä kuin hän oli ensimmäisellä kerralla joutunut kulkemaan. – Tuossa on pimeä kuilu, nyt minulla on pieni soihtu apunani. Tuossa tuli puuma vastaan. Narrasivat, sillä puuma oli kesy, nuolihan se kättäni.

Kuilu oli paikotellen melko ahdas. Se oli luonnon muodostama, joskin sitä oli ihmiskäsin muovailtu. Seinät olivat kuin sulanutta kiveä, rosoiset ja monivärisinä välkehtivät. Pohjaa oli tasoitettu. Dox eteni varovasti, sillä jossakin oli syvä vesikuoppa. Siinä se onkin, mutta kuopan voi kiertää. Sivulla on ohi-pääsytie. Entä miten maa saatiin kuumaksi? Kuuma kohta oli aivan vesikuopan takana. Nyt se on kylmä kuten kuilun pohja muuallakin, mutta sillä kohdalla on irtokiviä ladottuna. Kivet oli siis kuumennettu muualla ja tuotu varta vasten ansaksi.

– Tuossa tuli vastaan biisonhärkä, tästä näkyy isoluola. On tämä luola valtavan iso, luonnon muodostama, mutta pohja on tasoitettu. Jospa olisi enemmän valoa, näkisin paremmin. Entä tuo peräluola ja siellä oleva risti?

Dox tutki peräluolaa soihtunsa himmeässä valossa. – Tuossa on todellakin suuri kivinen risti ja ristillä

riippuva mieskin on veistetty samasta kivistä. Ristin juurella on taidokkaasti veistetty kivi, jolla istuu pienoiskokoinen veistos miehestä, jonka toisessa kädessä on aurinko ja toisessa puolikuu. Miehen päässä on sulkapäähine, johon on kiinnitetty viisikulmainen kultainen levy. Tuo levy on pyhä merkki. Se tarkoittanee sitä, että tuo ristillä riippuva ihminen on kuoleman herra. Niinhän isä puhui selittäessään viisikulmiota.

Peräluolakin oli suuri, mutta se "jokin", jota Dox oli tottunut kuuntelemaan, varotti menemästä paremmalle. Isäkin oli kieltänyt ja sanonut, että se on tämän paikan majojen luolan pyhin kohta, sillä siellä säilytetään Quetzalcoatlin opetukset. Dox kiersi isonluolan ympäri todeten: "Tuossa tuli vastaan kotkapukuinen, tuossa on makuulavitsa ja tuossa vesiaastia". Hän palasi "ylähuulen" alle. Häntä väsytti, janokin oli, ja – nälkä. Vettä oli, mutta ruokaa ei tuotaisi, näin oli sopimuskin. Dox oli luvannut olla syömättä neljä auringonnousua täällä luolassa ja koska hän ei syönyt lähtiessäänkään, niin syömättömiä auringonnousuja tulisi viisi. Siis nälkä pois.

Dox voi seurata ajan kulumista "ylähuulen" aukosta, sillä ainakin laskuveiden aikana oli helppoa päätellä vedenkalvosta, paistoiko Aurinko suoraan veteen vai lankesivatko veteen kallioitten varjot. Varjot hämärsivät jo, Aurinko teki laskuaan. Dox joi hyvää, kylmää vettä, kaatoi soihtuun mustaa nes-

tettä, asetti soihdun telineeseen ja yritti nukkua. Mutta uni ei ottanut tullakseen.

– Jospa papukaija olikin tuotu tänne varta vasten? Papukaija pelasti minut pimeästä onkalosta huutelemalla minun omia puheitani, minun ajatuksiani. Ehkä papukaija kuvaakin minun ajatuksiani, sillä papukaija lentää, kuten ajatuksenikin lentävät? Kuitukokemukseni merkitsee siis ainakin sitä, että kun nyt olen täällä yksin eikä kukaan opeta minua, niin vain omat ajatukseni ovat pelastajinani. Minun on turvauduttava vain omiin ajatuksiini.

Doxin ajatukset todellakin lensivät luolan hiljaisuudessa. Muistui mieleen kaikenlaista. – Miksi meillä on vain yksi huone? Toisilla majoilla on useita huoneita. Kun kysyin sitä isältä, niin hän sanoi vain: Näinhän meidän on hyvä olla. Dinian kodissa on kolme huonetta ja Dinian huoneen lattia on tehty kultalevyistä. Meillä ei kultaa . . . Tai, onhan sitä, vaikka en muistanut. Kun ruuanlaittorakennuksen katto oli uusittava, niin isä sanoi: ”Tehdään katto kultalevyistä, se kestää parhaiten sateet ja tuulet”. Muistan, kun sen rakennuksen katto uusittiin. Ja onpa se kultainen maljakin. Sen toi valkotukkainen kullantakoja. Isän luo tuli valkotukkainen vanhus kultainen malja kädessään. Hän kumarsi syvään ja puhui: ”Tein tämän maljan sinulle ja toivon, että ottaisit tämän vastaan. Olen liittänyt tähän lahjaani suurimman kiitollisuuteni. Tämä malja on paras minun töistäni. Katso, kuinka kaunis tämä on.” Isä katseli maljaa kauan ihailen

sen kauneutta. "Kaunis tämä on, olet todellinen taituri. Minä rakastan kultaa, onhan se Auringon metalli. Mutta kun en ole koskaan ottanut keneltäkään mitään ilmaiseksi, niin en voi tehdä sinuun nähden poikkeusta. Kiitän tarjouksestasi ja hyvästä tahdostasi." Vanhus oli sen näköinen, kuin hän ei olisi ymmärtänyt mitään. Sitten hän lysähti polvilleen, kietoi kätensä isän jalkojen ympäri ja tyrskähti katkeraan itkuun. Hän oli aivan murtunut. Hänen vanhat jäsenensä nytkähtelivät. Äitikin, joka aina hymyili, pudotteli silmistään suuria kyyneleitä. Isänkin silmät kyyneltyivät. Sitten isä silitti vanhuksen valkoista tukkaa ja sanoi: "Otan vastaan lahjasi. Olkoon tämä malja meidän molempien onneksi." Silloin vanhus hypähti seisomaan kuin nuori poika ja ilosta säteillen hän syyti suustaan sanoja: "Tämä malja on alusta asti omaa tekoani ja yksin sinua varten tehty. Omin käsin kokosin kultajyvät sora-harjusta, puhdistin ne ja vein sulattimoon, jossa ne sulatettiin levyksi. Monta kuunkierrosta kului tätä takoessani, monta yötä mietin, miten tätä koristelisin. Elin onnen aikaa, kun ajattelin, miten iloiseksi saisin sinut tällä lahjallani. Katso, miten kaunis on maljan reunakin, miten se kallistuu isoina ja pieninä aaltoina ulospäin. Tuossa on koristekiehkura, joka etenee noin. Se kuvaa ihmisen tietä ja päättyy tuohon, jossa kasvavat kuoleman ja elämän puut. Kuoleman puun lehdet ovat surkastuneita, mutta elämän puu on täynnä hedelmiä. Tuossa ihminen on jättänyt kuoleman puun ja kurkottaa jo elämän

puun hedelmää. Tuossa ihminen, syötyään elämän puusta, kulkee varmana valoisaa tietä korkeuksiin . . .”

Isä kuunteli hartaana vanhan kullantakojan puhe-
tulvaa. Sitten hän viittasi äidille, joka täytti maljan
juomalla. Isä ja kullantakoja kallistivat vuoroin
maljaa, kunnes se tyhjentyi. Kun vanhus teki läh-
töä, niin äiti sanoi: ”Miten kaunis rakkaus onkaan,
kun se on ehjä ja todellinen”.

Näihin mietteisiinsä Dox nukahti.

AAMU LUOLASSA

Dox heräsi. Soihtu oli yöllä sammunut, luolassa vallitsi täydellinen pimeys. Dox yritti tähyillä ympärilleen, sillä hän muisti, että "ylähuulen" kohdalta pitäisi tulla valoa, jos Aurinko on noussut. Hänen pimeyteen tottuneet silmänsä havaitsivatkin tuskin huomattavaa valoa ja hän hiipi varovasti sitä kohti. Aurinko valaisi merenpintaa heijastaen vähän valoa mereen johtavasta aukosta. Doxin oli jano ja – nälkä. Hän oli ollut syömättä eilisen päivän, sillä jo aamulla hän seurasi opasta luolaan. Hapuillen hän löysi vesiastian ja joi. Suuta kuivasi ja koko olo tuntui kummalliselta.

Doxin istuessa lavitsalleen oven luota kuului kolinaa. Ovi avautui ja sisään astui eilinen opas. Hän jätti oven auki, joten luolaan tuli valoa. Opas etsi sammuneen soihdun, täytti sen mustalla nesteellä ja sytytti palamaan. Hänellä oli suuri hedelmäkori, jonka hän laski soihdun viereen. Hän katsoi Doxiin kuin kysyen: onko asiaa. Mutta Dox vaikenä, tuijotti vain hedelmäkoria. Opas poistui, sulkien oven jälkeensä.

Doxin nälkä tuntui yltyvän. Hedelmäkori oli tuossa vieressä täynnä ihania hedelmiä. Siinä oli ba-

naaneja, ihania zapote-hedelmiä, appelsiineja ja – mikä kiusallisinta – kuumia, puun tuhkassa ja suolassa paistettuja bataatteja. Niitten tuoksu tuntui uskomattoman houkuttelevalta. Mutta Dox oli päättänyt olla syömättä neljä auringonnousua täällä luolassa, ja eilinen päivä mukaanluettuna niitä tulisi viisi. Näin oli isä neuvonut. Voi tuota kiusausta. Kuin itseään piinatakseen Dox otti käteensä houkuttelevimman hedelmän ja lämpimän bataatin, hengitti niitten tuoksua, mutta lasi ne takaisin koriin. Silloin hän näki korissa myös muutamia cocapensaans lehtiä. Niitä hän ei ollut koskaan pistänyt suuhunsa, mutta oli kuullut toisilta, että ne sammuttavat nälän. Samassa hänelle selvisi, että lehtien käyttäminen olisi keinotekoista nälän sammuttamista. Siitäkin hän kieltäytyi. – Olen päättänyt kieltäytyä ruuasta vähintään neljä auringonnousua ja päätökseni pidän, puhui Dox ääneen, joka täällä autiossa luolassa kuulosti melkein kammottavalta.

Dox työnsi päättävästi luotaan nälän, istui makuulavitsalleen ja ryhtyi tosissaan miettimään kaikkea oppimaansa. Hän kävi ajatuksissaan läpi luolakokemuksensa yksityiskohdat, kuten Suuri Kotka oli neuvonut. – Ensin tapasin puuman, pedon. Puuma oli kuitenkin kesy, nuolihan se kättäni ja sen selässä istui mies. Minussakin on nähtävästi sisäinen peto, vaikka en sitä vielä tunne. Koska tuosta puumasta oli tehty ratsu, niin minunkin on tehtävä sisäisestä pedostani ratsu, kesy eläin, jota itse ohjaan ja jonka voimat käytän kansan kohottamiseen. Pi-

meässä kuilussa oli ansoja ja pimeys pelotti. Tulevaisuus on nähtävästi pelottava pimeys ja pelko on voitettava. Jos tielläni lankean, kuten lankesin vesikuoppaan, on noustava ja mentävä eteenpäin. Tämä tie, jolle olen lähtenyt, voi polttaa jalkoja. Miten se tapahtuu, en vielä tiedä, minulta puuttuu kokeumusta. Kenties ihmisten opastaminen on toisinaan kuin kävelemistä kuumilla kivillä, mutta eteenpäin on mentävä. Sitten tuli vastaan biison vesiastiat sarvissa. Biison on lauhkea, väkevä eläin, mutta on sillä sarvetkin, joilla se puskee. Isä rinnasti tunnetta veteen. Biison vesiastioineen ja ratsastajineen tarkoittanee minun tunnettani, joka vihassaan voi puskea. Vesi läikkyi maahan, kun härkä liikutti päätänsä. Minun pitäisi siis tehdä tunteestani ratsu, jota itse ohjaan niin, ettei tunteeni läiky kuten vesi. Entä kotka, petolintu? Kotka on hyvä lentäjä. Ajatushan minussa lentää, ajatuksinkin saatan raadella. Ajatus lentää mielellään vallanhimossa, – kotka lupasikin valtaa. Miten isä sanoikaan: ensimmäinen on otettava viimeiseksi ja viimeinen ensimmäiseksi. Viimeisenä tapasin kotkan, siis minun on aloitettava ajatuksista, otettava ajatus hallintaani. Sen jälkeen keskityn tunteitteni asettelemiseen ja viimeiseksi oikeaisen itsessäni olevaa pahinta raatelijaa . . .

Dox omasi synnynnäisen taipumuksen miettimiseen. Hän olikin harjoitellut mietiskelyä itsetiedottomasti lapsesta lähtien istuessaan Lintuniemen pyhällä kivellä. Ajatusten keskitys oli hänelle helppoa, lieneekö sekin taito entisissä ruumistuksissa han-

kittu. Dox tunsi sisäistä tyydytystä siitä, ettei hänen tarvinnut hankkia mietiskelytaitoa nyt. Hän unohti nälän, jopa janonkin, istuen mietiskellen ja pohtien kokemiaan vaiheita, kunnes väsymys painoi hänet unten maille. Ensimmäinen auringonnousu päättyi iltaan.

Dox heräsi, kun oven luota kuului kolinaa. Ovi avautui ja sisään astui tuttu hedelmien tuoja. Hän liikkui vaieten vaihettaen hedelmäkorian toiseen täysinäiseen koriin, vaikka entinenkin kori oli koskematon. Mies täytti vesiastian, sytytti sammuneen soihdun, katsoi kysyvästi Doxiin ja poistui. Sanaakaan ei vaihdettu. Dox aloitti jälleen mietiskelynsä. Yhä uudelleen hän syventyi luolakokemuksiensa yksityiskohtiin. Näin kului neljä auringonnousua. Hedelmäkori pysyi koskemattomana, vain vähän vettä kului. Dox päätti olla syömättä viidennenkin auringonnousun ja kuudentena hän söisi yhden hedelmän ja kenties pienen bataatin. Seitsemäntenä hän söisi lisäksi vähän öljyssä paistettua maissia. – Olenko-han kyennyt syventymään tarpeeksi hyvin?

Viidentenä iltana, kun kallioitten varjot näkyivät ”ylähuulen” alla olevasta aukosta, Dox oli perin väsynyt. Hän nukkui heti mentyään levolle. Samassa, niin Doxista tuntui, joku kutsui häntä. Harmillista! Dox hypähti istumaan ja . . . mitä merkillistä? Koko luola oli valoisa. Jokainen soppi näkyi kuin kirkaassa auringonvalossa. Dox ponnahti seisomaan. Se oli kummallinen ponnahdus: hänessä ei ollut painoa. Riemastuksissaan hän hypähti korkealle kuin

höyhenpallo, mutta hypähtäessään hän kääntyi ja näki oman ruumiinsa lavitsalla pitkänään. Se hengitti tasaisesti silmät suljettuina. Dox säikähti. – Olenko kuollut, oli hänen ensimmäinen ajatuksensa. Hän tähyili, mistä luolaan tuli valoa, mutta ei nähnyt mitään aukkoa. Luola oli valoisa ”muuten vain”. Samassa hänen luokseen ilmestyi ihmeellinen olento. Se muistutti enemmän naista kuin miestä. Olenolla oli yllään pitkä, kantapäihin asti ulottuva valkoinen viitta ja siitä säteili aivankuin Auringon säteitä. Olennon päässä oli säteilevin kivin koristeltu päähine, jossa oli kaikenvärisiä linnunsulkia. Hänen silmissään oli ihmeellinen, kaukainen katse, joka säteili uskoa ja rakkautta.

– Kuka olet? kysyi Dox ihmeissään.

– Olen majakansan hallitsija. Halusit tavata minut, mitä pyydät?

– Isäni Suuri Kotka on puhunut majojen hengestä. Mutta hän opetti, että kuoleman valtakunnassa on paljon olentoja, jotka eivät kaikki ole niitä, joita sanovat olevansa. Mistä tiedän, että olet majojen henki?

– Entä mistä tiedät olevasi kuoleman valtakunnassa?

– Näen ruumiini tuossa lavitsalla ja itse olen nyt ruumiini ulkopuolella. Olenhan siis kuoleman valtakunnassa.

– Olet hyvin hereillä, mutta olet myös erehtynyt. Tämä on luola, jossa olet viettänyt useita auringonnousuja. Ei tämä ole kuoleman valtakunta, vaan

luolan toinen puoli, jota et näe tuossa ruumiissasi ollessasi, tuossa, joka lepää lavitsalla. Vastaisuudessa joudut myös kuoleman valtakuntaan. Mieti tarkoin näitä seikkoja. Minä vain vakuutan olevani majojen haltia, mutta sinun on itse keksittävä, olenko puhunut totta. Tulen uudelleen luoksesi toisten ja toisessa muodossa, kun keksit avaimen, jonka avulla minut tunnet.

Dox oli niin tottumaton ja hämmästyntynyt, että istui heti lavitsalle miettimään, mistä tuntisi majojen hengen. Mutta hän heräsikin lavitsalla lepäävässä ruumiissaan. Silloin hän todella hypähti istumaan lavitsan reunalle ja huomasi, että pieni soihtu paloi edelleen ja luola oli hämärä. Auringonkajokaan ei vielä heijastanut ”ylähuulen” alta; oli siis yö.

Kerratessaan ajatuksissaan ensimmäistä luolakierrosta Dox palautti muistiinsa jokaisen kohtaan olennon puheet. Eläimillä ratsastaneet ja kotkapukuinen olento olivat esittäneet sellaisia seikkoja ja tarjouksia, jotka eivät olleet sopusoinnussa Quetzalcoatlin opetusten kanssa. Olennot yrittivät häntä – Doxia – viettelä. – Voitin viettelykset, minun piti ne voittaa. Siis majojen hengenkin tunnen siitä, että hänen puheensa ja neuvonsa ovat sopusoinnussa Quetzalcoatlin opetusten kanssa. Muuta keinoa minulla ei ole erottaakseni toisistaan näkymättömän maailman olennot. Siihen isäkin viittasi puheissaan. Hän kertoi Quetzalcoatlin opettaneen, että ihminen on Suuren Hengen lapsi, kaikki ihmiset ovat hänen lapsiaan. Ihmisten tulee siis auttaa toisiaan, olla toi-

silleen hyviä. Ei pidä tehdä toisille sitä, mitä ei tah-
toisi toisten tekevän itselleen. Onnettomia pitää
auttaa, oikeuden puolesta pitää taistella. Ja jotta
tietäisi, mikä on oikeutta, ettei vahingossa pitäisi
vääryyttä oikeutena, on asioita katseltava kuoleman
näkökulmasta. Kuolemassa on jätettävä kaikki mitä
uskoo omistavansa. – Kun taistelen oikeuden puo-
lesta vääryyttä vastaan niin en taistele o m a n oi-
keuteni puolesta, koska olen k u o l l u t vaatimasta
oikeutta itselleni. Minun on taisteltava toisten oi-
keuden puolesta – toistaiseksi. Niin, toistaiseksi . . .
Isä opetti, etteivät ne viisaat, jotka ovat vuorenkor-
kuisten pyramiidien uumenissa saavuttaneet kuole-
mattomuuden, taistele; he eivät taistele minkään
asian puolesta eivätkä mitään vastaan. He ovat va-
lona, jotta ihmiset osaisivat voittaa pimeytensä. Isä
opetti myös, että pahat ja hyvät henkiolennot tapaan
kuoleman valtakunnassa, mutta pahat voin erottaa
hyvistä vasta sitten, kun ensin opin erottamaan itses-
säni olevan pahan hyvästä. Lisäksi isä sanoi Quet-
zalcoatlin opettaneen, että tämä majojen kansa on
erään toisen kansan uusi syntymä. Se kansa asui
kaukana auringonnousun maassa, mutta se maa upo-
posi. Majojen kansan tulee nyt toteuttaa ne suuret
unelmat, joista tuo merennielemä kansa uneksi,
mutta joita se ei osannut täysin toteuttaa. Minun on
nyt upotettava nämä kaikki opetukset itseeni niin
syväälle, että muistan ne kaikki, kun uudelleen jou-
dun ruumiini ulkopuolelle. Silloin kenties tunnen
majojen hengen, joka lupasi tulla uudelleen . . .

Dox nousi tyytyväisenä, koska uskoi ymmärtäneensä kaiken oikein. Hän meni hedelmäastian luo, otti varovasti yhden hedelmän ja pienen, puun tuhassa paistetun bataatin. Hän söi ne hitaasti, suurella kunnioituksella, Suuren Hengen lahjoina. "Ylähuulen" alta kajasti jo heikko valo kertoen Aurin gon nousseen. Ovi avautui ja tuttu hedelmäntuoja saapui koreineen. Hän katsoi kysyvästi Doxiin ja hedelmäkoriin, jolloin Dox sanoi: "Yhden hedelmän ja pienen bataatin söin." Korintuoja nyökkäsi tyytyväisenä ja poistui.

Viiden auringonnousun ja niitä seuraavien öiden jälkeen nautittu hedelmä ja pieni bataatti herättivät kummallisen tuntemuksen. Doxista tuntui, kuin hän olisi ottanut palan omasta ruumiistaan ja paistanut sitä hiilustalla. Aivan selvästi tuoksui palaneen lihan käry.

- Johtuneeko tuollainen tuntemus siitä, että syömätönnä ollen olen polttanut omaa ruumistani, ja nyt, hedelmän syötyäni heitin polttoainetta "uuniin"? Varmaankin tuo tuntemus johtuu siitä. Se haihtui kuitenkin nopeasti ja Dox tunsii lievää virkistystä. Hän otti päättävästi käteensä pienen soihdun ja meni luolan perällä olevaan onkaloon. Hän tarkasteli suurta kiviristiä ja ristillä riippuvaa miestä. Veistoksesta huokui pyhyttä, siihen oli syvennyttävä. Dox istui lattialle asettaen soihdun viereensä. Hän tutki ristin juurella olevaa pientä ihmisveistosta, joka piteli käsissään kultaista aurinkoa ja hopeaista puolikuuta. - Aurinko ja Kuu, Suuren Hengen ki-

pinä ja aineellinen ihminen, ovat tässä yhtyneet, mietti Dox. – Täydellinen ihminen.

Häilähtikö soihdun liekki vai vaipuiko Dox puolitajuiseen tilaan, mutta hänestä näytti kuin ristillä riippuvan kivi-ihmisen huulet olisivat liikkuneet. Tosiaan: se puhui. Kuiskaten, mutta kyllin kuuluvasti, se kertoi kummaa tarinaa. – Olen Quetzalcoatli, majakansan vapahtaja. Isäni oli kokenut niitä kokemuksia, joita sinäkin koet täällä luolassa. Äitini Chimalma rakasti palavasti tätä majojen kansaa ja pyytämällä hän pyysi Suurelta Hengeltä, että saisi kyvyn, jolla voisi kansaamme nostaa. Suuri Henki kuuli äitini sisäisen tuskan, laskeutui häneen, täyttäen äitini toiveet. Kun äitini, ensimmäisenä avioliittoiltanaan, jolloin aurinko painui suurten vuorien taakse, kertoi miehelleen, isälleni, Suuren Hengen laskeutumisesta, niin sain korkeudesta käskyn ilmestyä heille. Kerroin heille, että halusin tulla heidän avullaan maailmaan kansaamme auttamaan. Mikä riemu täyttikään äitini ja isäni mielen . . . Aikanaan synnyin heidän lapsenaan. Jo lapsena aavistin, että minulla on jokin suuri tehtävä, mutta uusi ruumiini kätki sen salaisuudekseen. Vaikka ennen syntymääni elämäntehtäväni oli selvänä silmiäni edessä, niin maailmaan tultuani aineen sumu sumensi näköni. Jouduin sitten viisaitten opetettavaksi. Istuin luolissa, harjoitin ruumistani ja luovuin maailmasta. Puhuttelin eläviä ja kuolleita ja lopulta löysin todellisen Itseni. Se ei ollut kuoleman lakien alainen. Tiesin ja koin, että majojen kansa yhdessä monen

muun kansan kanssa oli vaipunut aallonpohjaan. Se oli kadottanut tiedon siitä, kuka ihminen on ja mikä on kansojen ja tämän kansan olemassaolon tarkoitus ja tehtävä. Aika oli täyttynyt, minun oli tultava maailmaan. Aikanaan ryhdyin kansaani opettamaan, mutta puheeni herätti pahennusta. Neuvojin kansalleni, että heidän tulee olla toisilleen hyviä ja auttavaisia, jakaa omaisuudestaan köyhille, ruokkia nälkäisiä ja etsiä Suurta Henkeä, joka Chacmoolin kaikkea elähdyttävänä elämänvoimana on tämänkin kansan elämänlähde. Sanoin kansalleni, että se oli tehnyt uskonnosta itsekkyytensä tukipaalun ja että se puhui Suuresta Hengestä vain peittääkseen ahneuttaan, julmuuttaan, sotaisuuttaan. Sanoin tullessi puhdistamaan kansani uskontoa. Mutta kansani häpäisi minua, satoi minut paaluun ja ruoskitutti minua. Minut tahdottiin raivata pois. Kun en alistunut, niin minulle tarjottiin kultaa ja kalleuksia, luvattiin uskonnon korkein virkapaikka, vieläpä luvattiin asettaa maan hallitsijaksi. Minulle tarjottiin melkein kaikkivaltiutta, jos sen kaiken korvaukseksi olisin kumartanut ihmisten itsekkyydelle. Hylkäsin kaiken ja silloin kansani hylkäsi minut. Levitin käteni kansani edessä ja sanoin: totuutta tulin teille julistamaan, mutta te ette minua kuule; Suuri Henki kärsii minussa ristillä teidän kovakorvaisuutenne tähden . . . Löysin turvapaikan viisaitten luona, jotka piirsivät muistiin opetukseni. Vasta aikojen kuluttua ihmiset alkoivat ymmärtää opetuksiani ja he tekivät tämän veistoksen opastukseksi jäljessä tuleville . . .

Dox tajusi istuvansa silmät ummessa, joten hän ei voinut nähdä kiviveistoksen huulia. Hän avasi silmänsä. Soihtu paloi kuten ennenkin ja kiviveistos seiso i liikkumattomana, suurena ja majesteetillisenä. Ajankulku oli häipynyt Doxin tietoisuudesta.

KUOLEMAN VALTAKUNNASSA

Seuraava ja sitä seuraava yö kului sikeässä unessa, eikä Dox muistanut uniaan. Muistamattomuus tuntui kiihkeän harmilliselta, sillä hän kaipasi kokemuksia. Aamuisin hän söi kaksi hedelmää ja bataatin, mutta päätti, että ellei seuraavanakaan yönä tapahtu mitään, niin hän lopettaa syömisen. Mutta mitään ei tapahtunut, ei hän ainakaan muistanut mitään tapahtuneen. – Jospa syön vielä tämän keran, ehkä olen heikossa kunnossa.

Yhdeksäntenä yönä tapahtui täysin odottamattomasti. Dox heräsi täyteen tajuntaansa ja jollakin salaperäisellä tavalla hän tiesi olevansa kuoleman valtakunnassa. Ensi työkseen hän etsi nukkuvaa ruumistaan, mutta ei löytänyt sitä mistään. Hän ei ollutkaan nyt luolassa, vaan aivan muualla, sillä ympäristö ei muistuttanut näkyväistä maailmaa. Hänellä oli tukala olo. Tila muistutti väritöntä tai harmaata, sekavaa unta, joka vähitellen kirkastui. Mutta koska hän oli oppinut harkiten suhtautumaan kaikkiin tilanteihin, niin hän yritti tutkia itseään. – Onko minulla kuoleman valtakunnassakin jokin ruumis ja jos on, niin minkälainen se on? Hän tunnusteli

itseään ja havaitsi olevansa likainen; onneksi ei sentään perin likainen. Dox ajatteli peseytymistä ja ajatus toteutui heti: hän oli vesilammikossa. Mutta lammikon vesikin oli likaista. Siinä uiskenteli jokin eläinkin. Mutta Dox ei hämmentynyt. Hän tarttui eläintä niskasta kiinni ryhtyen tarkastelemaan sitä. Se muistutti suurta rupisammakkoa ja – se nauroi. Sammakon suussa oli ruskeita hampaita, otus oli ilkeän näköinen. Dox yritti heittää elukan pois, mutta se olikin kiinni, se oli kasvanut Doxista. Samassa ilmestyi Doxin viereen haus kannäköinen olento ja puhui: ei sen nimi ole ”rupisammakko” vaikka se siltä näyttää. Sen nimi on ”ilkeys”. Kun nimitit Dinaa hupakoksi, niin se tapahtui ilkeämielisyudessa. Katsele elukkaa tarkasti. Sen nahka on jo kurttuinen ja sen hampaat putoilevat. Olet jo melkein voittanut ilkeytesi... Sitten olento otti Doxin niskasta kummallisen näköisen linnun ja Dox tiesi, että lintu oli kasvanut hänestä itsestään. Linnun päässä oli töyhtö, joka muistutti Doxin sulkapäähinettä. Linnun monivärinen pyrstö oli arvokkaasti pöyheellään ja niska kenossa se muistutti hautovaa kalkkunaa. – Ei se ole lintu, puhui tuo viehättävän näköinen olento. – Sen nimi on ”omahyväisyys”. Muistathan kun sait sulkapäähineen ja menit arvokkaasti Lintuniemeen. Silloin uskoit olevasi muita ihmisiä arvokkaampi. Tuo ”omahyväisyys” pudottelee jo sulkiaan, olet voiton puolella. Kun tutkit omaa eläinkuntaasi, niin sinun tulee antaa jokaiselle eläimellesi sen oikea nimi. Kun pu-

huttelet eläimiäsi niitten oikeilla nimillä, niin monet niistä häpeävät ja luikkivat tiehensä.

Olento häipyi pois ja silloin Dox teki epätoivoisen eleen. Hän tahtoi katsella itseään ulkoapäin ja riuhtaisi itsensä itsestään irti. Se onnistui, kumma kyllä. Ei tuo Dox näyttänyt kauniilta. Se oli kuin muumio tai lahosta puusta veistetty kuvatus, joka muumiomaisuudestaan huolimatta eli. Muumiossa oli paljon ja monenlaisia eläimiä, mutta nuo eläimet olivat enimmäkseen aivan kuin "puolivalmiita", varjomaisia, eläinten haamuja. Dox ymmärsi, että tuo varjomaisuus johtuu hänen, Doxin, nuoruudesta: eläimet eivät ole vielä ehtineet varttua ja siksi ne on helppo voittaa . . . Tuolla kaukana, takana, josakin syvällä on todellinen Dox, sen Dox tunsu itseksensä. Se aivan säteili kirkkaudessaan, se herätti toivoa. – Koska minä olen tuo kauniimpi Dox, niin mikään ei voi minua estää voittamasta tuota rumaa Doxia. Minä voitan . . . Mutta kesken kamppailuaan Dox heräsi lavitsallaan.

Seuraavana yönä kamppailu jatkui. Doxin alempi luonto aivankuin putosi pois, hän tunsu itsensä kevyemmäksi. Kiinnostus niihin seikkoihin, joita hän oli pitänyt arvokkaina, häipyi, kalpeni . . . – Tämä lienee sitä kuolemaa, jollaista tapahtuu jo elämän aikana.

Eräänä aamuna Dox heräsi erittäin virkistyneenä unettoman yön jälkeen. Hän ei tiennyt nähneensä unta, oli vain autuas tunne jostakin, josta ei saanut muistikuvaa. Lakattuaan pinnistämästä muistiaan,

virtasi syvältä tajunnan takaa välähdyksenomaisia muistikuvia, joissa oli jotakin pyhää, autuasta, Suuren Hengen läsnäoloa. Noissa pyhissä vaikutelmissa oli tietoa, vakavuutta; ne olivat kaiken epäilyn ulkopuolella. – Olenko koskettanut kuolematonta itseäni? Olen muuttunut jotenkin toisenlaiseksi. Sääli, auttamishalu, asuvat minussa. Tämän luontoistako on kuoleman voittaminen? Tämä kosketus henkeeni on todellista viisautta. Entä olisiko kokemukseeni kätkeytyneenä hienoinen ansa? Mitä sanoikaan isäni? ”Kun sinä kasvat ja opit arvostelemaan omaa viisauttasi ja ymmärrät, ettei isäsi Suuri Kotka ole viisas, etkä sinä itse ole viisas, vaan ainoastaan Quetzalcoatl on viisas, niin silloin sinussa, poikani, alkaa viisaus itää.” Viisaus ei siis ole omaani, se on Suuren Hengen lahja. Siksi minun tulee jakaa sitä toisille lahjana. Opettihan Quetzalcoatl: minkä lahjaksi saatte, se lahjana jakakaa.

Dox heräsi ja huomasi seisovansa Sulkavuoren päällä olevassa pienessä metsikössä. Ympäristö oli tuttu. – Tuossa on pieni maja, olin siellä kun odotelin luolaan pääsyä. Olen jälleen ulkopuolella ruumistani, joka tietävästi nukkuu alhaalla luolassa. Tuossa on polku, joka johtaa alas vuoren juurelle, josta pääsee luolaan. Tuolta päin nousee Aurinko. Se on juuri äsken noussut merestä. Kuitenkin ympäristössä on uuttakin, ihmeellistä kuulakkuutta.

Dox katsoi alas ja näki allaan olevan maan lävitse luolan ja ruumiinsa nukkumassa tutulla lavitsalla. Luolassa oli täysin valoisaa. – Onko näkyväisen maailman ”toisella puoliskolla” erilaisia tiloja?

Doxin luo saapui olento, joka sanoi olevansa majojen henki. Olento oli saman näköinen kuin edelliselläkin kerralla ilmestyessään ja kuitenkin paljon ihmeellisempi. Hänen ympärillään oli suunnaton valokehä, joka näytti ulottuvan aivan loppumattomiin. Siinä valokehässä oli koko majojen kansa. Siinä oli ihania olentoja, joiden näkeminen mykistyi. Kuitenkin olento muistutti kaunista ihmistä ja hän puhui: ”Olen Suuressa Hengessä yhtä Quetzalcoatlin kanssa. Olen ottanut tämän kansan suojelukseeni ja tahdon nostaa sitä lähemmäksi Suuren Hengen tuntemista. Isäsi Suuri Kotka on yksi apulaisistani ja sinusta odotan myös kansani nostajaa. Kansa tarvitsee viisaita johtajia, jotka opastavat sitä uskontomme neuvojen noudattamisessa. Kansan johtajan tulee olla kuollut maailman tarjoamiin kiihokkeisiin, jotta hän osaa katsella kansaa minun silmilläni. Vain sellainen kansan auttaja kykenee hallitsemaan niitä tilanteita, joita ulkoinen elämä tuo eteen. Hän osaa ylläpitää rauhaa. Olet jo saavuttanut pieniä voittoja, joten osaat katsella osaksi myös minun silmilläni.”

– Minkä neuvon minulle annat, ylhäinen olento? Mikä on minulle tärkeintä elämässä?

– Opettele rakastamaan tätä kansaa niinkuin itseäsi. Nosta sen sivistystä, opeta sille uskoa hyvän

voimaan. Sinä osaat siten menetellä, kun ensin katselet kansaani minun silmilläni.

Majan henki nosti kätensä Majan valtakunnan yli. Näytti, kuin avaruus olisi kääriytynyt kokoon. Sen takaa paljastui mahtava valtakunta, Dox katseli sitä kuin kotkan silmillä. Ihmiset syntyivät, elivät ja kuolivat syntyäkseen uudelleen. Kansa pysyy kansana, luo taidearteita ja rakentaa mahtavia rakennuksia. Sen keskuudessa elää viisaita tietäjiä, elämän ja kuoleman valtiaita, joilta kansa kysyy neuvoja ja joita se kunnioittaa, melkein jumaloi. Majan kansa on sivistynyt kansa, sillä on tavoite, korkea päämäärä. Kansa pyrkii päämääräänsä aavistuksen varassa, mutta viisaat tietävät kansan tehtävän. Onnellinen on Majan kansa saadessaan kuunnella kuolemattomia opettajiaan.

– Katsele myös toista maata, jolla asui onnellisia kansoja. Tuolla, missä nyt meri aaltoilee, oli kerran Atalan suuri manner ja paljon saaria. Sielläkin asui onnellisia kansoja, koska jumalat niitä ohjasivat. Rauha vallitsi ja hyvinvointi oli korkea. Mahtavissa pyramiideissa etsittiin Suurta Henkeä ja saatiin yhteys Häneen. Mutta vähitellen heräsi kansoissa epäily jumalien johdatukseen ja lopulta epäily valtasi kansat. Vallanhimo nousi ylimmilleen, vääritys hyväksyttiin ja sorto rasitti kansoja. Ihmiset huokasivat raskaitten ikeitten alla ja sota, ja jälleen sota, raaisti mieliä. Julmuus nousi ylimmilleen, ja silloin luonto väsyi ihmisten pahuuteen.

Majan henki nosti kätensä merta kohti. Avaruus kääriytyi jälleen kokoon ja luonto paljasti muististaan järkyttävän näkymän.

– Tuolla näet Atalan suuren mantereen, puhui majojen henki. – Sen reunat ulottuvat Maan navasta toiseen napaan. Tuolla näet Daitjan ja Rutan suuret saaret ja tuolla kauimpana Pikku-Atalan, Mu'n maan, jonka lopun aika siirtyy tulevaisuuteen . . . Doxin näköpiiriin astui kohtalon jumala. Hän seiso i auringonnousun puolella kädet ojennettuina Daitjan ja Rutan yli. Nuo suuret saaret hujuivat maanalaisen tulen kumeasti jylistessä, mutta koska kohtalon jumala seiso i vielä auringonnousun puolella, niin saaret jäivät eloon. Mutta mantereen kohtalon jumala seiso i auringonlaskun puolella kädet ojennettuina Atalan yli. Hänen silmissään oli säällivä, surullinen ilme. Hän näytti odottavan viime hetkeen asti toivossa, että Atalan kansojen mielissä tapahtuisi muutos parempaan päin. Kun muutosta ei tapahtunut ja jumalien myöntämä aika kului umpeen, niin kohtalon jumala veti hitaasti kätensä pois Atalan ja siellä asuvien kansojen yltä. Silloin vapisi suuri manner kuin vilutautinen. Hornan henkien kahleet irtosivat ja Kuolema heitti verkkonsa Atalan ylle. Yhtämittäinen rajumyrsky pyyhälsi yli maan tyhjentäen valtavat vesivarastonsa. Vanha Atala hajosi kuuteen osaan kuin hauras saviastia taitamattoman käsissä. Maan halkeamat paljastivat hehkuvat syvyytensä, joihin meri virtasi ja suuret järvet tyhjäntyivät, höyrypilvien työntyessä kohti

korkeuksia. Maa peittyi läpinäkymättömään usvaan. Manner keinui, kahdesti painuen ja kahdesti jälleen nousten. Kaikkialla ulisi ja meurusi, kun vuoret syöksyivät toistensa sisään. Lopulta murtuivat maan perustukset ja suuri Atala painui syvyyteen meren vyöryessä kaiken olevaisen yli. Silloin loppui sota. Silloin tuli rauha, kuoleman rauha. Vain ruumiittomien ihmishenkien laumat vaeltelivat ulapalla etsien rakkaita aarteitaan.

– Olet katsellut minun silmilläni, puhui majojen henki. – Tämä onnettomuus tapahtui kuudentena Kunin vuotena, Zacin kuunkierroksen aikana. Kun maa peittyi sumuun, ei kukaan voinut paeta. Vain kansojen jumal-johtajat lensivät vimaanoillaan pois ennenkuin kohtalon jumala lakkasi tukemasta maata. Tämä Majan kansa sai tehtäväkseen korjata noitten uponneitten kansojen erehdykset. Tunnetko minut nyt?

– Tunnen. Tiedän, että olet kansamme korkea johtaja. Kotisi on jumalien maailmassa, mutta samalla majojen suuressa valtakunnassa . . .

Doxin valtasi raukea tunne. Hän lysähti alas ja heräsi luolan lavitsalla.

Luolan ovi avautui ja kirkas päivänvalo tulvahti luolaan. Oviaukosta tuleva valo ei kyennyt poistamaan luolan hämäryyttä, mutta kuitenkin valo häikäisi. Hedelmien tuoja jätti oven avoimeksi kuten

ennenkin ja sanoi koria asetellessaan: – Nyt on kolmastoista auringonnousu. Suuri Kotka käski, että vahvistat itseäsi ruualla. Sytytän kolme soihtua, että silmäsi tottuvat valoon. Käyn hoitamassa niitä Auringon laskiessa, ne saavat palaa koko yön. Yön jälkeen Aurinko nousee neljänentoista kerran.

Korin tuoja kaatoi soihtuihin mustaa nestettä ja sytytti ne palamaan. Hän poistui ääneti, mutta piti ovea auki kauan istuen ulkopuolella. Viimein hän sulki oven. Dox söi kolme hedelmää, bataatin, vähän pähkinöitä ja öljyssä keitettyä maissia ryhtyen sitten syventymään yöllisiin kokemuksiinsa.

– Kaunis on tämä majojen maa, puhui Dox itseksseen, kun sitä katselee kansamme korkean hallitsijan silmillä. Miten ylevä onkaan tämän kansan tehtävä ja miten monta viisasta onkaan sen salaperäisissä luolissa kouliintunut. Tiedän nyt enemmän kuin ennen. Tiedän, että olen käynyt vasta viisastumisen ensimmäiset askeleet. Jos jaksan ja kykenen, voin kenties tarvittaessa saada ohjeita noilta valoisilta olennoilta, joita näin kansamme keskuudessa. He elävät jatkuvasti Suuren Hengen yhteydessä ja johtavat, eivät vain meidän kansaamme, vaan monia, monia kansoja. Miten ihmeellisen suuremminen onkaan elämä . . . Tuolla kaukana on mahtavia pyramiideja, suuria kuin vuoret, joitten uumenissa kasvaa viisaita; miten viisaita lienevätkään. Valo, joka kansamme todellisen hallitsijan silmillä katsottuna kohooa noista valtavista rakennuksista, on valtava. Suunnattomana loimuna se kohooa kohti korkeuk-

sia . . . Ja nuo viisaat ovat kuin loppumattoman ajan vartioita. Kirkkaina ja itsensä voittaneina, ajan hetkellisiin vaihteluihin sekaantumatta he viitoittavat tietä meille pienille ihmisille . . . Merkkillinen on luonnon muisti. Miten paljon onkaan kulunut aikaa siitä, kun auringonnousun manner painui suuren meren pohjalle, mutta yhä vielä tuo onnettomuus näkyi kuin tänään tapahtuneena. Mahtavassa ylpeydessään ihmiset kuvittelevat asuvansa maailmaa kuin itsevaltiaat jumalat eivätkä aavista, että kohtalon jumala kannattaa maata, jotta ihmisten elämä olisi mahdollista . . .

Doxin päivä kului kiinteässä mietiskelyssä. Hän havahtui vasta kun tuttu hedelmien tuoja saapui täyttämään soihdut. Soihdut hoidettuaan huomautti kaislahameinen mies:

– Aurinko laskee. Suuri Kotka kehotti sinua valmistautumaan neljättätoista auringonnousua varten.

VOITTAJAN PALKINTO

Auringon noustessa neljännentoista kerran luolan ovi avautui ja tuttu hedelmien tuoja saapui koreineen. Korissa oli vain muutamia hedelmiä sekä suuri annos murskattuja pähkinöitä ja paahdettua maissia. Dox söi hyvällä ruokahalulla ja korintuoja sytytti monta soihtua. Luola tuli valoisaksi.

– Suuri Kotka kehotti sinua vahvistautumaan ruualla, sillä Aurinko nousi nyt neljännentoista kerran. Mies poistui, sulkien oven.

Doxista tuntui, kuin hän olisi uudella tavalla herännyt. Luolassa ollessaan ulkoinen maailma oli ollut kuin poispyyhittynä, sillä hän oli keskittynyt oman olemuksensa selvittelyyn. Hänestä hävisi kiintymys elämän pikkutapahtumiin. Hän osasi katsella niitä nyt ulkopuolelta, havaintojen tekijänä, uteliaana, mutta ei tuntenut niitä omikseen. Hän tiesi kuolleensa maailmalle, mutta samalla hän kuitenkin eli maailmassa, jossa oli paljon mielenkiintoista. Ilmiöitä on siis tutkittava, sillä onhan koko elämä Suuren Hengen aikaansaannos. Elämään sisältyy viisaus. Dox istui lavitsalleen ja antoi menneen elämänsä virrata muistikuvina silmiensä ohi. Siinä menivät apinalapsi ja apinan kuolema, kirjavan papu-

kaijan temppuilut puitten oksilla, isä, äiti ja mietiskelyt Lintuniemessä, pyöreän Kuun kaihoon kannustava valoisuus, lapsuuden leikit, petoeläinten yölliset äänet... Pikainen tilinteko menneisyydestä osotti, ettei hän tuntenut haluavansa mitään niistä itselleen, hänessä oli tapahtunut merkillinen puhdistus. Sen sijaan hänen sisässään eli voimistunut lapsesta asti tuntemansa kaiho johonkin, jolle hän ei kyennyt antamaan nimeä eikä muotoa. Se "jokin" on jossakin hänen oman olemuksensa sisällä tai takana ja hän tajusi, että kun hän saisi siihen kestäväen otteen, niin mitään muuta hän ei kaipaisi. – Se "jokin" on varmaan Suuri Henki.

Luolan valoisuus – koska paloi monta soihtua – herätti Doxin uudenlaisen uteliaisuuden. Kokeillakseen uutta suhtautumistaan ympäristöön ryhtyi hän tutkimaan luolaa. Soihduista nousi savua. Luolassa oli aikaisemmin palanut monta soihtua, mutta savua ei ollut. Minne savu hävisi? Hän otti pienen soihdun ja ryhtyi tutkimaan. Luolan perällä liekki tuli levottomaksi kääntyen erääseen suuntaan. Kaukaa luolan perältä hän löysi kapean, ylöspäin johtavan aukon, josta häämöitti valoa. – Tuosta siis savu poistuu ja "ylähuulen" alta tulee uutta ilmaa.

Dox tutki luolaa yksityiskohtaisemmin. Seinästä hän löysi syvennyksen, jonka takaseinä oli siloitettu. Siinä oli samantapaisia kuvioita, joita Suuri Kotka antoi hänen piirtää selittäen niiden merkitystä. – Oppiaikani on vielä perin lyhyt, en ymmärrä noitten piirrosten merkitystä. Mutta aikamääriä niissä on,

kuunkierrosten ja auringonkierrosten merkkejä. Ne erotan toisistaan. Melkein kaikki luvut sisältävät ihmiskasvojen kuvia. Auringonnousujen merkit ovat ympyröitten sisällä, nuo kuunkierroksen merkit ovat vaikeammin muistettavissa. Tuossa kerrotaan varmaan Mu'n mantereesta, Pikku-Atalasta, joka ei upponnut silloin, kun Atalan manner upposi. Mu'n maa upposi paljon myöhemmin. Tuossa on aikamääräkin . . . , kunpa tuntisin nuo piirrokset . . .

Dox tutki edelleen luolan seiniä. Joka puolella oli siloiteltuja syvennyksiä, joissa oli tähtien merkkejä, monenlaisia kuvioita. – Tuossa syvennyksessä on nimi Quetzalcoatl ja pitkä kirjoitus. Sisältäneekö se hänen opetuksiaan? Ehkä siinä kerrotaan sama kertomus, jonka valkotukkainen kullantakoja kertoi, kun hän isän kanssa tyhjensi lahjoittamaansa kultamaljaa. Hän kertoi, että Quetzalcoatl, tummaparhaitainen mies, saapui auringonnousun maasta, korkeitten jumalien näkymättömästä valtakunnasta. Valkoisissa vaatteissa hän tuli. Hän syntyi maailmaan neitsyt Chimalmasta. Aikansa opetettuaan hän jätti kansansa, astui veneeseensä ja sousti pois, mutta lupasi tulla takaisin, kun aika tulee ja ihmiset hänen tuloaan kaipaavat.

– Tuossa on iso syvennys ja syvennyksessä pienoiskokoinen ihminen, kivistä veistetty. Veistos kuvaa ihmistä puoleksi istumassa, puoleksi makuulla, selällään, jalat polvista alas taivutettuna. Päässä on koristeellinen päähine. Veistoksen alaosassa on nimi. Mikä on tuo nimi? Chacmool. Isä sanoi sen-

nimisen veistoksen olevan sen valtavan rakennuksen edessä, jonka uumenissa koetaan ihmisen syvin salaisuus. Onkohan tuon pienoisveistoksen takana seinässä sellaisen rakennuksen kuva? Tosiaan! Onhan siinä. Rakennus huipentuu yläpäässään ja seinät ovat kuin portaita ja kattona laakea tasanko. Mitä ihmeellisyyksiä tämä luola sisältääkään. Vahinko, etten tullut tätä kaikkea aikaisemmin tutkineeksi. Mutta täällä oli niin pimeä . . .

Doxin tutkistelu keskeytyi, sillä luolan ovi avautui ja sisään tuli kaksi valkopukuista miestä. He pukivat Doxin valkoiseen viittaan ja sanoivat, että luolassa tapahtuu jotakin. He asettivat Doxin pään ympärille kultaisen renkaan, jossa oli viisikulmaisia hopeaisia levyjä. Dox tunsu olonsa jännittyneeksi. – Mitä merkillistä täällä nyt tapahtuu?

Ovi avautui ja luolaan saapui paljon valkoisiin viittoihin pukeutuneita miehiä. Dox ei ehtinyt teemmään heistä enempää havaintoja, sillä kultarenkaan asettajat veivät hänet nopeasti siihen kuiluun, jossa aikaisemmin tuli puuma vastaan. Kuilu oli täysin pimeä, mutta isosta luolasta kuului vaimeita ääniä, puhetta, hiljaisia huilun ääniä ja kurpitsakalistimien vaimeaa käsittelyä. Siellä lisättiin valoakin, koska valo tunkeutui heikkona kajastuksena myös kuiluun. Esineitä siirreltiin ja valaistus lisääntyi yhä. Doxia heikotti, polvet vapisivat. – Mitä tästä kaikesta seurannee? Kauan he saivat odotella.

Viimein kumahti iso rumpu kerran, vaimeasti. Miehet tarttuivat Doxin kumpaankin käteen ja ta-

luttivat hänet ison luolan oven luo jääden seisomaan Doxin taakse. Näkymä oli yllättävä. Lähellä seinä ympäri luolan paloi pitkät rivit soihtuja jalustoille asetettuina, ja kummallakin puolen luolaa oli rivi istuimia, joilla istui valkoisiin viittoihin pukeutuneita miehiä. Doxia vastapäätä, istuinrivien toisessa päässä oli korokkeita, joilla myös istui valkoviittaisia miehiä, mutta heidän rintansa kohdalla oli suuria, värikköitä kuvioita. Istuimet oli porrastettu. Rintakuviot väri oli alempana istuvilla keltainen ja punertava, keskiportaalla istuvilla ruusunpunainen ja ylempänä istuvilla kauniin violetti. Keskellä luolaa oli aikuisen ihmisen kokoinen veistos, samanlainen, jonka pienoiskuva oli seinäsyvennyksessä. Veistos lienee tehty puusta, koska se oli kuljetettu paikoilleen perin nopeasti. Se esitti ihmistä puolittain makaamalla, puolittain istuma-asennossa, vatsa ylöspäin ja jalat polvista koukistettuina. Vatsan päällä oli melko korkea, kolmijalkainen kultainen astia, jossa näytti olevan hehkuvia hiiliä. Astiasta nousi miellyttävän tuoksuinen harmaa savu. – Olisiko tuo veistos Chacmool? Mitä se kuvanee, hedelmällisyyttäkö vain?

Luolan takaonkalosta tuli suuri joukko valkoviittaisia miehiä, joilla oli viittansa päällä sininen lannevaate. Heillä oli käsissään huilu ja kalistin. Hitain askelin kulkien he muodostivat piirin luolassa istujien ympäri, puhaltaen huiluistaan vaimeaa säveltä ja helistellen kalistimiaan. Kun piiri oli suljettu, tuli täysi hiljaisuus.

Hiljaisuuden katkaisi voimakas rummun jymähdyks, joka kaikuna kertautui vaimenevaksi jyrinäksi. Jyrinän tauottua saattajat veivät Doxin kultaisen hiiliastian luo, jolloin Dox huomasi olevansa tapahutumien keskeisin henkilö. Veistoksen toiselle puolelle tuli mies. Hän kaatoi hiilien päälle jotakin jauhetta, josta nousi hyväntuoksuinen, sinisenharmaa savu. Savu kierteli ja levisi kautta luolan. Miehen poistuttua nousi ylimmälle korokkeelle seisaalleen arvokkaan näköinen mies, jolla oli rinnan kohdalla suuri, violetinvärinen kuvio. Hän puhui:

– Majakansan vartijat. Olemme löytäneet nuorukaisen, jonka katsomme ansiokkaaksi pääsemään Chichen Itzanin viisaitten opetettavaksi. Hän on nyt keskellämme katsellen, miten hedelmällisen Chacmoolin uhrisavu antaa elämän luonnolle ja ihmiselle. Hänen nimensä on Dox, mutta Chichen Itzanissa hän saa uuden nimen. Dox on kuunnellut Suuren Hengen hiljaista puhetta ja tavannut Majan näkymättömän hallitsijan. Odotamme hänestä miestä, joka sulattaa itseensä Quetzalcoatlin opetukset, elää niissä ja kohottaa kansaamme sisäisessä voimassa, puhtaudessa ja kauneudessa, jotta rauha ja hyvä tahto voimistuisi maailmassa. Rohkaistakseen häntä ja meitä kaikkia, tänne ovat saapuneet Mayapanin, Uxmalin ja Chichen Itzanin vanhimmat, jotka ovat luoliensa ja pyramiidiensa uumeissa löytäneet yhteyden Suureen Henkeen. Voimamme täällä on nyt suuri ja siksi uskomme, että toisen maailman korkeat olennot ja kultakruunuiset

jumalat suvaitsevat esiintyä, jotta vahvistumme siinä uskossa ja tiedossa, että elämää johtaa viisaus.

Jälleen tuli hiljaisuus. Chacmool-veistoksen taakse tuli valkoviittainen mies käsissään laakea astia, jossa oli pieni leipä ja vähäinen astia. Hän puhui:

– Valittu Dox. Kun Suuri Henki valaa maailmaan elämänvoimaansa, niin elämänvoima muuttuu täällä laadultaan sellaiseksi, että se elähdyttää kasveja, eläimiä ja ihmisiä. Muuttunutta elämänvoimaa nimitämme Chacmooliksi, jota tämä veistos kuvaa. Chacmool-veistos on ihmisen kuva siksi, että elämän tarkoituksena on luoda ihminen ja ihmisen luominen tapahtuu elämänvoiman avulla. Elämänvoiman takana on Suuren Hengen Kuva täydellisestä ihmisestä. Chacmoolin voima on kaikkialla, myös tässä leivässä ja tässä juomassa, jotka ovat käsissäni olevassa astiassa. Nämä sinulle tarkoitettut Chacmoolin lahjat voimistuttavat aineellista olemustasi. Tämä leipä on tehty maissi- ja pähkinäjauhon sekoituksesta ja tämä juoma on valmistettu balchepuun kuoresta ja makeavaahteran mahlasta. Kehotan sinua nauttimaan tämän leivän ja tämän juoman, jotta voimistuisit ja kestäisit näkemään ja kuulemaan kaiken, mitä kenties kohta on tapahtuva.

Dox söi tarjotun leivän ja kallisti juoman suuhunsa. Tulinen neste kuumensi hänen rintaansa ja hyvänolon tunne valtasi hänen olemuksensa. Lahjojen tuoja asetti tyhjän juoma-astian kultaisen hiiliastian viereen ja poistui. Dox vietiin istumaan koroitteiden lähelle. Istuminen olikin jo tarpeen, sillä

Dox oli niin jännittynyt, että hänen polvensa vapisivat.

Joku hääräili hiiliastian luona kaataen astiaan hehkuvia hiiliä. Hiilien päälle hän kaatoi jotakin jauhetta. Astiasta nousi harmaa, hyvältä tuoksuva savu, joka hitaasti leijuen levisi ympäri luolan. Hui-lunsoittajat puhalsivat vaimeaa, aaltoilevaa säveltä sen ajan, kun mies puuhaili hiiliastian luona. Sitten tuli täydellinen hiljaisuus. Jokainen läsnäolija tuntui odottavan jotakin. Mitä? Odotusta kesti pitkän tuokion.

Luolan ilma alkoi kummasti väreillä, samantapaisesti kuin ilma väreilee kiven yllä, jonka Aurinko on paahtanut kuumaksi. Mutta luolan ilman väri vaihteli. Oli kuin Aurinko olisi paistanut satavan pilven alle ja jatkuvasti muuttanut säteittensä suuntaa. Mitä kummaa? Ilmassa liikkui värikkäitä olentoja, mutta soihtujen liekkeihin ne eivät vaikuttaneet. Olennot liitelivät, niillä oli aivan ihmisen piirteitä. Sitten. Luola alkoi valaistua kuin Aurinko olisi sitä valaissut. Joka soppi näkyi selvääkin selvemmin ja soihtujen punertavat liekit häipyivät pieniksi pisteiksi.

Doxin ensimmäinen ajatus oli, että hän yksin katseli näitä outoja ilmiöitä. Mutta hänen vieressään istuvan miehen suu oli hämmästyksestä avoinna ja kaikki toisetkin näkyivät ihmettelevän muuttunutta tilannetta. – Toisen maailman olentoja, arveli Dox.

Olentojen karkelo kesti kauan. Sitten tapahtui

uusi yllätys. Luola soihtuineen ja seinineen häipyi näkyvistä ja koko luolassa ollut joukko seiso i nyt suurella, tasaisella kentällä, jonne saapui joka puolelta loistavia, monenvärisiä olentoja, leijuen, laskeutuen ja nousten. Mikä hämmästyttävä, ylevä näky! Valtavan aukion reunalla kohosi Mahtava Pyramiidi, jonka huippu melkein häipyi hengenmaailman ylängöille. Pyramiidi ei ollut ihmisten rakentama karkea rakennus, se oli Suuren Hengen luomus. Se koostui ihmisistä, toisen maailman loistavista olennoista, luonnon järkivoimista, kultakruunuista jumalista, kuolleista ja elossa olevista . . . Kaikki he ovat yhtä Suuressa Hengessä, jokainen luomus on omalla paikallaan Suuren Pyramiidin rakennuskivenä. Entä tuolla kauempana, ylempänä! Siellä istuivat kultakruunuiset jumalat valtaistuimillaan. Heidän valtaistuimensa säteilivät kuin ihmeitätekevät kivet ja heidän kruununsa olivat valoa, sädehdystä, elämää. Silloin . . . Kultakruunuisten jumalien käskystä laskeutui näin kansoitetu l le aukiolle suunnaton, taidokkaasti veistetty kivi, joka säteili jalojen kivien hehkuissa. Kivestä loisti tulikirjaimin sanat: T o t u u s, O i k e u s, R a u h a. Kuin vienon tuulen huminana kuului avaruuden syvyyksistä Suuren Hengen ääni puhuen: "Tämä kivi on nostettava Suuren Pyramiidin huippukiveksi, jotta nuo sanat näkyisivät ja kuuluisivat kautta maailman, kaikkien kansojen ymmärrettäväksi ja toteutettavaksi." Silloin kultakruunuiset jumalat, väreissään hehkuvat henkiolennot, otsakoristein kruunatut ih-

miset, kuolleet ja elossa olevat, kaikki . . . tarttuivat kiveen ja nostivat sen hitaasti Mahtavan Pyramiidin huipulla olevalle tasanteelle. Kun Aurinko nousi merestä ja sen valo hulmahti yli maan, niin huippukivi soi kuin lukemattomien huilujen aaltoileva ujellus. Se soitti Värein ja Äänin uskoa Totuuteen, Oikeuteen, Rauhaan. Sen Ääni kantautui kautta maailman tunkeutuen kuolleitten ja elossa olevien ihmisten sisimpään, herättäen uskoa ja luottamusta Suureen Henkeen. Sen Ääni kannusti pimeään maailman ihmisiä etsimään elämäänsä Valoa.

Loistavin kultakruunuisista jumalista nosti käntensä hehkuvaa huippukiveä kohti. Hänen sanansa putoilivat kuin maailmanluomisen aamunkellojen kumahdukset, kun hän puhui: "Ensimmäisessä luomisessa Suuri Henki loi itsestään Kuvan, joka Mahtavan Pyramiidin muotoisena laskeutui näkymättömästä näkyväistä kohti. Mutta aikanaan tapahtuu viimeinen luominen, jolloin Suuren Hengen Kuva kirkastuu, Pyramiidin kivet alkavat loistaa. Silloin alkaa uusi aikakausi. Silloin otetaan huippukivi alas ja asetetaan Mahtavan Pyramiidin koilliseen kulmaan, nousevan Auringon säteitten lämpöön. Huippukiven läpätunkeva huilumainen ujellus vaihtuu silloin Kulmakiven kielisointin heleäksi helskynnäksi ja Mahtava Pyramiidi alkaa kohota näkyväisestä näkymättömästä kohti. Kuvansa luodessaan Suuri Henki asetti Maan navan Kuvansa vartiaksi; se on oleva vartiovuorossa myös viimeisen luomisen tapahtuessa."

Kun kultakruunuinen jumala antoi kätensä laskeutua, niin hitaasti, melkein huomaamatta, ympäristö muuttui. Kirkkaus himmeni, avaruus hämärtyi. Avara tasanko vaihtui kansoitettuun luolaan, jossa soihtujen punertavat liekit tasaisesti lepattivat. Dox havaitsi istuvansa entisellä paikallaan, ja luolassa olevien ilme kuvasti onnellista hämmästystä. Korokkeelle nousi arvokkaan näköinen mies, joka puhui:

– Majakansan vartijat! Kokemuksesta tiedätte nyt, ettette ole turhaan eläneet, ettei vaivannäkönnne ole valunut santaan. Uskonne ja luottamuksenne palkkioksi saitte tietää, ettei tämä kansa elä itseään varten. Emme huvin vuoksi rakenna mahtavia rakennuksia, tutki tähtimaailmaa, laske aikakausia, maalaa ja veistä koristeellista, kuuntele jumalien viisautta, etsi kuolemattomuutta, Suurta Henkeä. Se kaikki tapahtuu ihmiskunnan tähden, siksi, että kaikki kansat tulisivat osallisiksi meidän ponnistuksistamme. Menkäämme nyt jokainen omiin puuhiimme. Yrittäkäämme elää niin, että totuus, oikeus ja rauha toteutuisi.

Noin kertoi vanha intiaaniukko, joka oli ikivanhan majakansan sukujuurta. Kysymykseeni: Vieläkö kertonet Kulmakivestä ja sen rauhaa helskyvistä kielisoittimista, vastasi vanhus:

- Kultakruunuiset jumalat ovat niistä jo kerto-
neet. Mahtavan Pyramiidin huippukivi on jo Kul-
makiveksi asetettu. Uusi aikakausi on jo alkanut.
Kuuntele, kuinka kantele iloitsee!

KIRJALLISUUTTA

	Sid.	Nid.
<i>J. R. Hannula:</i>		
Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta I—V	9,50	
Jos Kristusta seuraisin	4,50	
Mestari ja me		2,50
A ja O ensimmäinen ja viimeinen	4,00	3,00

Väinö Lehtonen:

Aikamme avain	2,50	
Ongelmien seurassa I—III kpl	4,50	
Kehityksen virta	10,00	
Valittujen joukko	14,00	

Kristosofinen Kirjallisuusseura r.y.
Tampere, Näsilinnankatu 38

